

Izvještaj o obavljenoj reviziji finansijskih izvještaja za 2013.
godinu

JKP "ČISTOĆA" d.o.o. Cazin

Arevizija Revita d.o.o.
ačunovodstvo-Poslovno savjetovanje

Zajedno uspješni.

IZJAVE UPRAVE	7
UVOD I OSVRT NA UGOVOR O REVIZIJI	11
IZVJEŠTAJ NEOVISNOG REVIZORA	13
VLASNICIMA I UPRAVI JKP “ČISTOĆA” D.O.O. CAZIN	13
FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI DRUŠTVA	14
JKP “ČISTOĆA” D.O.O. CAZIN	14
BILANS USPJEHA OD 01. JANUARA DO 31. DECEMBRA	16
OBJAŠNJENJA PROMJENA UZ BILANS USPJEHA	18
BILANS STANJA NA 31.12.2013. GODINE	20
OBJAŠNJENJA PROMJENA UZ BILANS STANJA	22
IZVJEŠTAJ O NOVČANIM TOKOVIMA OD 01. JANUARA DO 31. DECEMBRA	23
IZVJEŠTAJ O PROMJENAMA U KAPITALU	25
1. BILJEŠKE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE	26
1.1. INFORMACIJE O DRUŠTVU	26
a) Izjava o usklađenosti	26
b) Principi vrednovanja	26
c) Funkcionalna valuta i valuta prezentiranja	26
d) Korištenje procjena i prosudbi	26
Prosudbe	27
Pretpostavke i procjene	27
1.2. ZNAČAJNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE	27
a) <i>Strane valute</i>	27
b) <i>Finansijski instrumenti</i>	28
I. NEDERIVATIVNA FINANSIJSKA IMOVINA	28
Potraživanja	28
Potraživanja od kupaca i druga potraživanja	29
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	29
Finansijska imovina koja se drži do roka dospijeća	29
Oročeni depoziti kod banaka	30
II. NEDERIVATIVNE FINANSIJSKE OBAVEZE	30
c) <i>Nekretnine, postrojenja i oprema</i>	31
Priznavanje i mjerjenje	31
Naknadni izdaci	31
Reklasifikacija u investicijske nekretnine	32
Amortizacija	32
d) <i>Nematerijalna imovina</i>	32
Priznavanje i mjerjenje	32
Amortizacija	33
Naknadni troškovi	33
e) <i>Zalihe</i>	33
f) <i>Obaveze prema zaposlenima</i>	34
g) <i>Rezervisanja</i>	34
Garancije	34
Restruktuiranje	34
Šteta po okoliš	35
Štetni ugovor	35
h) <i>Realizacija prihoda</i>	35
Prihodi od prodaje robe	35
Prihodi od prodaje usluga	35
Prihodi od kamata	35

Prihodi od iznajmljivanja.....	36
<i>j) Najmovi .....</i>	36
Operativni najmovi	36
Finansijski najmovi.....	36
<i>j) Rasподjela dobiti .....</i>	36
2. NOVI STANDARDI I INTERPRETACIJE KOJI JOŠ UVIJEK NISU U PRIMJENI	37
3. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA	42
3.1. FAKTORI FINANSIJSKOG RIZIKA.....	42
3.2. TRŽIŠNI RIZIK.....	42
<i>Valutni rizik.....</i>	42
<i>Kamatni rizik.....</i>	42
3.3. KREDITNI RIZIK	42
<i>Rizik nenaplativosti potraživanja.....</i>	43
<i>Značaj rizika nenaplativosti potraživanja.....</i>	43
3.4. RIZIK LIKVIDNOSTI.....	44
3.5. UPRAVLJANJE KAPITALOM	45
<i>Sadašnja vrijednost finansijskih instrumenata .....</i>	46
4. OBJAŠNJENJA PO POZICIJAMA FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA	47
4.1. PRIHODI OD PRODAJE	47
4.2. MATERIJALNI TROŠKOVI	48
4.3. TROŠKOVI PLAĆA I OSTALIH LIČNIH PRIMANJA.....	49
4.4. TROŠKOVI PROIZVODNIH USLUGA.....	50
4.5. TROŠKOVI AMORTIZACIJE	51
4.6. TROŠKOVI REZERVISANJA.....	51
4.7. NEMATERIJALNI TROŠKOVI.....	52
4.8. FINANSIJSKI PRIHODI.....	53
4.9. FINANSIJSKI RASHODI.....	53
4.10. OSTALI PRIHODI I DOBICI.....	54
4.11. OSTALI RASHODI I GUBICI	54
4.12. REZULTAT POSLOVANJA	54
4.13. KRETANJE NEMATERIJALNE I MATERIJALNE IMOVINE	55
4.14. ZALIHE	56
4.15. GOTOVINA I GOTOVINSKI EKVIVALENTI	56
4.16. POTRAŽIVANJA OD KUPACA I OSTALA POTRAŽIVANJA	57
4.17. KAPITAL	57
4.18. DUGOROČNA RAZGRANIČENJA I REZERVISANJA	57
4.19. DUGOROČNE OBAVEZE	58
4.20. KRATKOROČNE FINANSIJSKE OBAVEZE	58
4.21. OBAVEZE IZ POSLOVANJA	58
4.22. OBAVEZE PO OSNOVU PLAĆA	59
4.23. OSTALE KRATKOROČNE OBAVEZE	59
5. UTVRDJIVANJE POŠTIVANJA ZAKONA OD STRANE UPOSLENIH U DRUŠTVU	60
6. PRISTUP INFORMACIJAMA	60
7. NEGATIVNE PROMJENE U POSLOVANJU I MATERIJALNO ZNAČAJNI GUBICI	60
8. OSVRT NA PITANJE POŠTIVANJA PRINCIPA VREMENSKE NEOGRANIČENOSTI POSLOVANJA	60
9. OSVRT NA INTERNE KONTROLE	60
10. SAŽETAK ZNAČAJNIH RIZIKA NA NIVOU DRUŠTVA	61
11. OSVRT NA POREZNE ASPEKTE U DRUŠTVU	61
12. SAŽETAK UOČENIH POGREŠNIH PRIKAZIVANJA I UTJECAJ ISTIH NA MIŠLJENJE	61

13.	OSVRT NA ČINJENICE ZA KOJE IMAMO OBAVEZU OBAVIJESTITI UPRAVU	61
14.	ZNAČAJNI DOGAĐAJI NAKON DATUMA BILANSA	61
15.	NAJAVAŽNIJI FINANSIJSKI POKAZATELJI DRUŠTVA.....	63
	<i>Pokazatelji bilansa uspjeha.....</i>	64
	<i>Pokazatelji likvidnosti .....</i>	64
	Neto radni kapital.....	64
	Koeficijent tekuće likvidnosti.....	65
	Koeficijent ubrzane likvidnosti	65
	Odnos prodaje i neto radnog kapitala	66
	<i>Pokazatelji aktivnosti.....</i>	67
	Koeficijent obrta potraživanja	67
	Trajanje naplate potraživanja od kupaca u danima.....	68
	Koeficijent obrta imovine	68
	<i>Pokazatelji pokrivenosti.....</i>	69
	Koeficijent zaduženosti.....	69
	<i>Pokazatelji bilansa stanja.....</i>	69
16.	NEOVISNOST REVIZIJSKOG TIMA.....	70
17.	OSNOVNI PODACI O REVIZIJA REVITA D.O.O. CAZIN	70
18.	ZAKLJUČAK	71

SADRŽAJ GRAFIČKIH PRIKAZA

GRAFIKON 1: NET GEARING POKAZATELJ.....	45
GRAFIKON 2: KRETANJE POSLOVNIH PRIHODA ZA POSLJEDNJE 4 GODINE	47
GRAFIKON 3: STRUKTURA POSLOVNIH PRIHODA ZA POSMATRANE POSLOVNE PERIODE.....	48
GRAFIKON 4: STRUKTURA TROŠKOVA PLAĆA I OSTALIH LIČNIH PRIMANJA.....	49
GRAFIKON 5: NETO RADNI KAPITAL	64
GRAFIKON 6: KOEFICIJENT TEKUĆE LIKVIDNOSTI.....	65
GRAFIKON 7: KOEFICIJENT UBRZANE LIKVIDNOSTI.....	66
GRAFIKON 8: ODNOS PRODAJE I NETO RADNOG KAPITALA	66
GRAFIKON 9: KOEFICIJENT OBRTA POTRAŽIVANJA.....	67
GRAFIKON 10: TRAJANJE NAPLATE POTRAŽIVANJA U DANIMA.....	68
GRAFIKON 11: KOEFICIJENT OBRTA IMOVINE	68
GRAFIKON 12:KOEFICIJENT ZADUŽENOSTI.....	69

SADRŽAJ TABELARNIH PRIKAZA

TABELA 1: TIM U GLAVNOJ REVIZIJI	12
TABELA 2: BILANS USPJEHA ZA PERIOD OD 01.01. DO 31.12.2013. GODINE	17
TABELA 3: BILANS STANJA (AKTIVA) NA 31.12.2013. GODINE	20
TABELA 4: BILANS STANJA (PASIVA) NA 31.12.2013. GODINE	21
TABELA 5: IZVJEŠTAJ O GOTOVINSKIM TOKOVIMA OD 01.01. DO 31.12.2013. GODINE	23
TABELA 6: IZVJEŠTAJ O PROMJENAMA U KAPITALU	25
TABELA 7: IZLOŽENOST KREDITNOM RIZIKU	43
TABELA 8: RASHODI PO OSNOVI ISPRAVKE VRIJEDNOSTI I NAPLAĆENA OTPISANA POTRAŽIVANJA	43
TABELA 9: IZLOŽENOST RIZIKU NENAPLATIVOSTI POTRAŽIVANJA	43
TABELA 10: RIZIK LIKVIDNOSTI	44
TABELA 11: SADAŠNJA VRIJEDNOST FINANCIJSKIH INSTRUMENATA	46
TABELA 12: PRIHODI OD PRODAJE ROBE	47
TABELA 13: MATERIJALNI TROŠKOVI	48
TABELA 14: PREGLED MATERIJALNIH TROŠKOVA	48
TABELA 15: TROŠKOVI PLAĆA I OSTALIH LIČNIH PRIMANJA	49
TABELA 16: TROŠKOVI PLAĆA I OSTALIH LIČNIH PRIMANJA GRUPA 52	50
TABELA 17: TROŠKOVI PROIZVODNIH USLUGA	50
TABELA 18: TROŠKOVI PROIZVODNIH USLUGA GRUPA 53	51
TABELA 19: RASHODI AMORTIZACIJE	51
TABELA 20: NEMATERIJALNI TROŠKOVI	52
TABELA 21: NEMATERIJALNI TROŠKOVI GRUPA 55	52
TABELA 22: FINANSIJSKI PRIHODI	53
TABELA 23: OSTALI PRIHODI I DOBICI	54
TABELA 24: OSTALI RASHODI I GUBICI	54
TABELA 25: REZULTAT POSLOVANJA	54
TABELA 26: BILJEŠKE MATERIJALNA IMOVINA	55
TABELA 27: ZALIHE	56
TABELA 28: GOTOVINA I GOTOVINSKI EKVIVALENTI	56
TABELA 29: POTRAŽIVANJA OD KUPACA I OSTALA POTRAŽIVANJA	57
TABELA 30: KAPITAL DRUŠTVA	57
TABELA 31: DUGOROČNA RAZGRANIČENJA I REZERVIRANJA	57
TABELA 32: KRATKOROČNE FINANSIJSKE OBAVEZE	58
TABELA 33: OBAVEZE IZ POSLOVANJA	58
TABELA 35: PREGLED ZNAČAJNIH POKAZATELJA DRUŠTVA	63
TABELA 36: OSNOVNI PODACI O REVIZIJA REVITA D.O.O. CAZIN	70

IZJAVE UPRAVE

Primatelj:

Revizija Revita d.o.o. Cazin

Ćoralići 462, 77226, Ćoralići, Cazin

Vama; revizorima; mi članovi Uprave JKP "ČISTOĆA" d.o.o. Cazin, zaduženi za sastavljanje finansijskih izvještaja dajemo sljedeće izjave:

A. Informacije i dokazi

Informacije i dokazi koje ste od nas zahtijevali su Vam dane u potpunosti i savjesno. Kao lica zadužena za davanje ovih izjava i dokaza imenovali smo sljedeće osobe:

OSOBE ZADUŽENE ZA SURADNU S REVIZOROM

IME I PREZIME	KONTAKT	FUNKCIJA
ELVIR GABELJIĆ, dipl.oec	037/512-735	STRUČNI SARADNIK
NERMIN BEGANOVIĆ, dipl.pravnik	037/512-735	STRUČNI SARADNIK
MIRELA ĆORALIĆ, dipl. pravnik	037/512-735	STRUČNI SARADNIK

B. Knjigovodstveni iskazi

1. Mi smo se pobrinuli za to da su vam knjigovodstveni iskazi poslovanja Društva u potpunosti stavljeni na raspolaganje. Ovoj dokumentaciji pripadaju upute, organizaciona dokumentacija i ostalo što pomaže u razumijevanju računovodstvenog sistema Društva.
2. U knjigovodstvenoj evidenciji su obuhvaćeni svi poslovni događaji koji su morali biti proknjiženi u poslovnoj 2013. godini.
3. Mi smo se pobrinuli za to da Vam je sva dokumentacija za koju imamo obavezu čuvanja u pisanoj ili elektronskoj formi dana na raspolaganje u roku koji je realan i razuman za Vaše razumijevanje podataka.

C. Finansijski izvještaji

1. Mi, kao članovi Uprave Društva smo ispunili odgovornost za pripremanje i prezentiranje finansijskih izvještaja. Naša odgovornost je fer prezentacija finansijskog položaja i uspješnosti poslovanja Društva u skladu s Međunarodnim Standardima Finansijskog Izvještavanja (MSFI).

Ova odgovornost obuhvata: utvrđivanje, uvođenje i održavanje internih kontrola važećih za sastavljanje i objektivan prikaz finansijskih izvještaja u kojima neće biti značajnih pogrešnih prikazivanja uzrokovanih prijevarom ili pogreškom; odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika; i utvrđivanje razumnih računovodstvenih procjena primjerenih u danim okolnostima.

2. Vjerujemo da je finansijskim izvještajima koji su predmet revizije koju Vi obavljate prikazana sva imovina, obaveze, eventualne obaveze, rezervisanja, ukupni rashodi i ukupni prihodi, kao i sve obavezne napomene uz finansijske izvještaje. Sve obaveze, kako predvidive tako i nepredvidive su prikazane u skladu s Međunarodnim Standardima Finansijskog Izvještavanja (MSFI).
3. Primjenjene metode prikazivanja pozicija u finansijskim izvještajima i njihovo vrednovanje odgovaraju zahtjevima posebnih propisa iz ove oblasti. Naš izbor i primjena metoda iskazivanja pozicija u finansijskim izvještajima i njihovog vrednovanja je primjerena. Značajne pretpostavke koje smo koristili u procjenama su primjerene, te smo ih Vama prikazali.
4. Za sve događaje nakon datuma finansijskih izvještaja koji su to zahtijevali prilagodili smo finansijske izvještaje i napomene uz finansijske izvještaje u skladu s Međunarodnim Standardima Finansijskog Izvještavanja (MSFI).
5. Izvjestili smo Vas o svim poznatim stvarnim i mogućim sudskim sporovima i zahtjevima čiji se utjecaj uzeo u obzir pri sastavljanju finansijskih izvještavanja u skladu s Međunarodnim Standardima Finansijskog Izvještavanja (MSFI).
6. Svi planovi i očekivanja koji mogu imati za posljedicu značajnu promjenu knjigovodstvenih vrijednosti imovine i obaveza prikazanih u finansijskim izvještajima predstavljeni su u skladu s Međunarodnim Standardima Finansijskog Izvještavanja (MSFI).
7. Društvo je pravni; odnosno ekonomski vlasnik imovine prikazane u finansijskim izvještajima. Sva založna i stvarna opterećenja u vezi s ovom imovinom su objavljena u skladu s Međunarodnim Standardima Finansijskog Izvještavanja (MSFI).
8. Mi smo se pridržavali svih dogovora koji mogu imati značajan utjecaj na finansijske izvještaje. Eventualni slučajevi nepridržavanja su Vam dani na znanje.
9. U protekloj godini Društvo je (zaokružiti odgovarajući odgovor):
  - a) *Koristilo valutne ili kamatne instrumente, swapove, opcije i robne terminske poslove između ostalog finansijske proizvode i derivate.*
  - b) *Nije koristilo niti jedan instrument naveden u prethodnoj tačci u bilo kojoj formi.*

10. U obzir smo uzeli sve događaje koji mogu imati utjecaj na poslovanje Društva i iz tih događaja rezultirajuće finansijske obaveze te iste objavili ili u finansijskim izvještajima ili (ako se iste ne obuhvataju u finansijskim izvještajima) naveli u dodatku uz ovu izjavu. Ako takvi navodi ili napomene nedostaju, onda takvih događaja nije bilo na datum sastavljanja finansijskih izvještaja.

11. Godišnji izvještaj o poslovanju

1. Mi smo odgovorni za sastavljanje godišnjeg izvještaja o poslovanju.
2. Izvještaj o poslovanju sadrži sve obavezne podatke kako je propisano članom 40. Zakona o Računovodstvu i Reviziji u FBiH („Službene novine FBiH“, broj: 83/09).
3. Tok poslovanja Društva i položaj Društva su predstavljeni na fer način i analizirani u Godišnjem izvještaju o poslovanju. Analiza obuhvata finansijske i nefinansijske pokazatelje uspješnosti relevantne za poslovnu aktivnost Društva u skladu s Zakonom.
4. Godišnji izvještaj o poslovanju sadrži (u skladu s tačkom 40. Zakona o Računovodstvu i Reviziji u FBiH):
  - **Sve značajne događaje nastale u periodu od završetka poslovne godine do datuma predaje finansijskih izvještaja.**
  - **Procjenu očekivanog budućeg razvoja Društva,**
  - **Najvažnije aktivnosti u vezi sa istraživanjem i razvojem,**
  - **Korištene finansijske instrumente ako je to značajno za procjenu finansijskog položaja i uspješnosti poslovanja Društva,**
  - **Ciljeve i politike Društva u vezi s upravljanjem finansijskim rizicima, zajedno sa politikama zaštite od rizika za svaku planiranu transakciju za koju je neophodna zaštita,**
  - **Izloženost Društva cjenovnom, kreditnom, tržišnom, valutnom riziku, riziku likvidnosti i drugim rizicima prisutnim u poslovanju Društva.**

12. Interne kontrole

Mi smo odgovorni za sastavljanje (konceptiju, implementaciju, održavanje i poboljšavanje) adekvatnog sistema internih kontrola u skladu s članom 11. Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH.

1. Pod sistemom internih kontrola podrazumijevamo proces kroz koji nadzire i kontroliše:
  - **Efikasnost i efektivnost operativnih aktivnosti (ovo uključuje zaštitu imovine od gubitaka uzrokovanih štetama ili malverzacijama),**
  - **Pouzdanost finansijskog izvještavanja i**
  - **Pridržavanje za Društvo bitnih zakonskih propisa kako bi se spriječilo da se ne postignu ciljevi poslovanja ako bi**

nastali poslovni rizici.

2. Izabratи odgovarajući odgovor:
  - a) *Nije bilo, niti trenutno postoje značajni nedostaci u internim kontrolama (ili)*
  - b) *Mi smo Vas izvijestili o značajnim nedostacima u internim kontrolama.*
3. U skladu s primjenjivim sistemom internih kontrola implementirali smo odgovarajuće mјere da spriječimo i otkrijemo eventualne nezakonite radnje zaposlenih.
4. Izvijestili smo Vas o rezultatima procjene rizika da finansijski izvještaji i Godišnji izvještaj o poslovanju mogu sadržavati značajne pogreške uslijed namjernih pogrešnih prikazivanja.
5. Izabratи odgovarajući odgovor:
  - a) *Izvijestili smo Vas o svim nezakonitim radnjama kojih smo svjesni da postoje ili sumnjamo da postoje u našem Društvu, naročito o onima koje se odnose na pravne zastupnike Društva i druge izvršne uposlenike, uposlenike koji imaju ključnu ulogu u sistemu internih kontrola, i drugih osoba čije nezakonite radnje mogu imati značajan utjecaj na finansijske izvještaje Društva.*
  - b) *Nismo svjesni postojanja nezakonitih radnji u Društvu naročito onih koje se odnose na pravne zastupnike Društva i druge izvršne uposlenike, uposlenike koji imaju ključnu ulogu u sistemu internih kontrola, i drugih osoba čije nezakonite radnje mogu imati značajan utjecaj na finansijske izvještaje Društva.*

13. Potpunost dаних информација

1. Na uvid su Vam dati svi zapisi, dokumenti i informacije o neobičnim događajima s kojima je Uprava bila upoznata, kao i sve ostale informacije koje su bitne za reviziju finansijskih izvještaja.
2. Obezbijedili smo Vam uvid u nazive svih banaka s kojima je Društvo u toku godine imalo poslovne veze, kao uvid u sva stanja na transakcijskim računima Društva.
3. Na raspolaganje smo Vam dali sve zapisnike sa sastanaka Uprave Društva.

14. Dodaci, napomene i slično

Mi potvrđujemo da moguće neispravljene pogreške nisu značajne u odnosu na ukupne finansijske izvještaje Društva.

Potpis i pečat ovlaštenog lica Društva

Mart, 31. 2014. godine

UVOD I OSVRT NA UGOVOR O REVIZIJI

Mi kao revizori obavezni smo da o rezultatima našeg angažmana izvijestimo u pisanoj formi Upravu, te vlasnike JKP "ČISTOĆA" d.o.o. Cazin.

Za potrebe daljnog izvještavanja Društvu dostavljamo dokument pod nazivom „Izvještaj neovisnog revizora“ u skladu s Međunarodnim revizijskim standardima (u dalnjem tekstu: MRevS) koji definiraju terminologiju koja se koristi kod izražavanja mišljenja i kojima se uređuje izvještavanje:

- a) MRevS 700 – Formiranje mišljenja i izvještavanje o finansijskim izvještajima,
- b) MRevS 705 – Modifikacije mišljenja u izvještaju neovisnog revizora,
- c) MRevS 706 – Dio za isticanje pitanja i dio za ostala pitanja u izvještavanju neovisnog revizora.

Ovaj dokument predstavlja prilog izvještaju neovisnog revizora koji se dostavlja na bosanskom jeziku.

Mi kao revizori nismo odgovorni za urednost i nematerijalne pogreške u finansijskim izvještajima Društva. Uprava ima odgovornost za sastavljanje godišnjih finansijskih izvještaja Društva u obliku koji je propisan za veličinu i oblik Društva. Mi kao revizori odgovorni smo samo za izražavanje mišljenja o finansijskim izvještajima temeljeno na rezultatima naše revizije.

Naglašavamo, da nismo odgovorni da pregledamo sve transakcije provedene u Društvu tokom godine, naročito one nematerijalne. Revizija se obavlja na temelju testova kontrola, testova detalja koji se obavljaju na temelju uzoraka i analitičkih procedura kojima se potvrđuje logičnost kretanja između pojedinih pozicija izvještaja i pravilna primjena računovodstvenih politika koje moraju biti u skladu s primjenjivim računovodstvenim okvirom.

Svojim testiranjem nastojimo steći razumno, a ne apsolutno uvjerenje da finansijski izvještaji ne sadrže materijalno značajne pogrešne navode nastale temeljem pogreške ili prevare. Apsolutno uvjerenje nije moguće uslijed inherentnih ograničenja revizije i internih kontrola, što rezultira neizbjegivim rizikom da neki pogrešni navodi ostanu neotkriveni.

Izvještaj o obavljenoj reviziji izdaje se isključivo za potrebe vlasnika i Uprave Društva i za nikakve druge potrebe. Ako je predviđeno da treća osoba koristi izvještaj, pisma, informacije ili preporuke koje smo kao revizori dali Društvu, zadržavamo pravo određivanja uslova vezanih za takvu odredbu, te imamo pravo zahtijevati zaključivanje direktnog ugovora s revizorom. *Ako nije drugačije dogovoren u pisanim oblicima, ne prihvatom nikakvu odgovornost osim one koju smo dužni na dan dostavljanja našeg izvještaja.*

Osnov za naš angažman je Ugovor o nabavci usluga eksterne revizije finansijskih izvještaja za poslovnu 2013. godinu (broj naručioca: 27-1-2/14, broj revizora: 14-UG-13/14) između JKP „Čistoća“ d.o.o. Cazin i Društva za reviziju „Revizija Revita“ d.o.o. iz Cazina potписанog na dana 20.01.2014. godine.

Nakon izmjena i dopuna strategije revizije za poslovnu 2013. godinu, kao članovi tima za završnu reviziju imenovani su:

Ime i prezime	Nivo	Broj telefona	e - Mail adresa
mr.Asim Bećiragić	Partner u reviziji	061/105-197	info@revizijarevita.com.ba
mr.Asim Bećiragić	Vođa tima	061/105-197	info@revizijarevita.com.ba
Mag.rer.soc.oec Dženita Bećiragić	Viši asistent	061/138-595	info@revizijarevita.com.ba
dipl.iur. Mirzet Kasić	Pravni savjetnik	063/697-597	info@revizijarevita.com.ba
dipl.oec.Melita Bećiragić	Mlađi asistent	061/415-456	info@revizijarevita.com.ba
dipl.oec. Aldin Bajrić	Mlađi asistent	061/465-341	info@revizijarevita.com.ba
BSc. Nihad Čizmić	IT -saradnik	061/833-818	info@revizijarevita.com.ba

TABELA 1: TIM U GLAVNOJ REVIZIJI

Period revizije obuhvatio je rad od 20.01. do 31.03.2014. godine. Kao krajnji datum našeg angažmana za poslovnu 2013. godinu vrijedi datum izdavanja konačnog izvještaja neovisnog revizora.

Ovaj izvještaj predstavlja dio radne dokumentacije revizora, a treba da služi Društvu za lakše razumijevanje podataka sadržanih u finansijskim izvještajima. Detaljna kretanja i opisi pozicija finansijskih izvještaja Društva dati su u Bilješkama uz finansijske izvještaje. U vezi s prethodno navedenim, upućujemo zainteresirane stranke na korištenje Bilješki uz finansijske izvještaje Društva za razumijevanje vrijednosti iskazanih na pozicijama finansijskih izvještaja.

Reviziju za 2013. godinu smo obavili mi, te smo dali pozitivno mišljenje.

IZVJEŠTAJ NEOVISNOG REVIZORA

VLASNICIMA I UPRAVI JKP "ČISTOĆA" d.o.o. CAZIN

Obavili smo reviziju priloženih finansijskih izvještaja Društva **JKP ČISTOĆA d.o.o Cazin** (dalje u tekstu: Društvo), koji obuhvataju Bilans stanja na dan 31.decembar 2013. godine, Izvještaje o sveobuhvatnoj dobiti, promjenama kapitala i novčanom toku za godinu tada završenu, te Bilješke uz finansijske izvještaje u kojima je iznijet sažetak značajnih računovodstvenih politika i ostalih objašnjavajućih informacija.

ODGOVORNOST UPRAVE ZA FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

Uprava je odgovorna za sastavljanje i objektivan prikaz ovih finansijskih izvještaja u skladu s Međunarodnim Standardima Finansijskog Izvještavanja i za one interne kontrole za koje Uprava Društva odredi da su potrebne za omogućavanje sastavljanja finansijskih izvještaja koji su bez značajnog pogrešnog prikazivanja, uslijed prijevare ili pogreške.

ODGOVORNOST REVIZORA

Naša je odgovornost je izraziti mišljenje o ovim finansijskim izvještajima na osnovu naše revizije. Reviziju smo obavili u skladu s Međunarodnim revizijskim standardima koji nalaže pridržavanje etičkih pravila od strane revizora, te planiranje i provođenje revizije kako bi se s razumnom mjerom sigurnosti utvrdilo da su finansijski izvještaji bez materijalno značajnih pogrešnih prikazivanja. Revizija uključuje provođenje procedura u svrhu pribavljanja revizijskih dokaza o iznosima i objavama prikazanim u finansijskim izvještajima. Odabir procedura ovisi o prosudbi revizora, uključujući i procjenu rizika materijalno značajnih pogrešnih prikazivanja u finansijskim izvještajima koje mogu nastati kao posljedica prijevare ili pogreške. U procjenjivanju tih rizika revizor razmatra interne kontrole relevantne za subjektovo sastavljanje i objektivan prikaz finansijskih izvještaja u skladu s postojećim okolnostima, a ne u svrhu izražavanja mišljenja o učinkovitosti internih kontrola subjekta. Revizija isto tako uključuje ocjenu primjerenosti primjenjenih računovodstvenih politika, razumnost računovodstvenih procjena koje je definirala Uprava, kao i ocjenu cijelokupnog prikaza finansijskih izvještaja.

Uvjereni smo da su nam pribavljeni revizijski dokazi dostatni i čine odgovarajuću osnovu za izražavanje našeg mišljenja.

MIŠLJENJE

Prema našem mišljenju, finansijski izvještaji prikazuju realno i objektivno, u svim značajnim aspektima, finansijski položaj Društva JKP Čistoća d.o.o. Cazin na dan 31. decembar 2013. godine, rezultate njegovog poslovanja i novčane tokove za godinu koja je tada završila u skladu s Međunarodnim Standardima Finansijskog Izvještavanja.

Revizija Revita d.o.o. Cazin

Revizija Revita d.o.o. Cazin

Ćoralići 462, 77226, Ćoralići, Cazin

Cazin, 31. marta 2014.

mr.sc. Asim Bećiragić

Ovlašteni revizor

Mag.rer.soc.oec. Dženita Bećiragić

U ime i za Revizija Revita d.o.o. Cazin

FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI DRUŠTVA

JKP "ČISTOĆA" d.o.o. Cazin

31. decembar 2013. godine

ODI FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI SU SASTAVNI DIO IZVJEŠTAJA O OBAVLJENOJ REVIZIJI KOJI PREDSTAVLJA PRILOG IZVJEŠTAJU NEOVISNOG REVIZORA. FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI SUBJEKTA PRILOŽENI SU OVOM IZVJEŠTAJU. FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI PREDSTAVLJENI KAO SASTAVNI DIO IZVJEŠTAJA O OBAVLJENOJ REVIZIJI MOGU SADRŽAVATI NAPOMENE I OPISE, TE SE MOGU RAZLIKOVATI OD IZVJEŠTAJA KOJI SU PRILOŽENI. U SLUČAJU POSTOJANJA RAZLIKA ISTE SE OBJAŠNJAVA JU. RAZLIKE KOJE SU UZROK ZAOKRUŽENJA SMATRAJU SE NEZNAČAJNIJAMA.

1. *U skladu s MRS 1.10. subjekat izvještaj o finansijskom položaju na kraju perioda naziva bilans stanja. Prema članu 36. stav 1. i članu 40. i 41. Zakona o računovodstvu i reviziju u FBiH predviđen je naziv Bilans stanja – Izvještaj o finansijskom položaju na kraju perioda. Subjekat koristi naziv bilans stanja.*
2. Subjekat je stavke u finansijskim izvještajima dužan prezentirati i klasificirati dosljedno iz perioda u period, osim:
  - a) Ako bi, nakon znatne promjene vrste poslovanja subjekta ili iz pregleda njegovih finansijskih izvještaja bilo očigledno da bi drukčija prezentacija ili klasifikacija bila primijerenija u odnosu na kriterije za izbor i primjenu računovodstvenih politika iz MRS –a 8; ili
  - b) Ako promjenu prezentiranja ne nalaže neki MSFI.
3. Subjekat je dužan jasno označiti finansijske izvještaje i istaknuti ih u odnosu na druge informacije u istom objavljenom dokumentu.
4. Subjekat je dužan u bilansu stanja dugotrajnu i kratkotrajnu imovinu te dugoročne i kratkoročne obaveze prezentirati kao odvojene grupe.
5. U skladu s MRS 1.82 (a) prihodi od prodaje se prikazuju kao odvojena stavka u bilansu uspjeha.
6. Subjekat treba prezentirati strukturu rashoda priznatih u dobit ili gubitak koristeći klasifikaciju prema vrsti rashoda, odnosno prema modelu prirodne vrste troškova. Sadržaj i pozicije su uređene prema Pravilniku o kontnom okviru, sadržaju konta i primjeni kontnog okvira za privredna Društva („Službene novine FBiH“, broj 82/10), koji je u primjeni od 01.01.2011. godine.
7. Subjekat izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti prezentira u jednom izvještaju.
8. Subjekat je dužan bilješke prezentirati sistematski, sve dok je to izvodljivo. Također je dužan svaku stavku u izvještaju o finansijskom položaju i izvještaju o ostaloj sveobuhvatnoj dobiti, računu dobiti i gubitka (ako je prezentiran) te izvještaju o promjenama u kapitalu i izvještaju o novčanim tokovima, povezati oznakom sa svakom informacijom u bilješkama koja se na nju odnosi.
9. Informacije o novčanim tokovima pružaju korisnicama finansijskih izvještaja podlogu za ocjenjivanje sposobnosti subjekta da stvara novac i novčane ekvivalente, kao i potrebe poslovnog subjekta za korištenjem novčanih tokova. MRS 7 navodi zahtjeve koji se odnose na prezentiranje izvještaja o novčanim tokovima i objavljivanje informacija o novčanim tokovima.

BILANS USPJEHA OD 01. JANUARA DO 31. DECEMBRA

POZICIJA	BILJEŠKA	IZNOS TEKUĆE GODINE	IZNOS PRETHODNE GODINE	RAZLIKA	PROCENAT PROMJENE
DOBIT ILI GUBITAK PERIODA					
POSLOVNI PRIHOD I RASHOD					
POSLOVNI PRIHODI	4.1	2.244.522	2.291.118	(46.596)	-2,03%
Prihodi od prodaje učinaka		2.088.622	2.123.350	(34.728)	-1,64%
Prihodi od prodaje učinaka na domaćem tržištu		2.088.622	2.123.350	(34.728)	-1,64%
Ostali poslovni prihodi		155.900	167.768	(11.868)	-7,07%
POSLOVNI RASHODI		2.143.778	2.067.679	76.099	3,68%
Nabavna vrijednost prodate robe		2.475	-	2.475	#DIV/0!
Materijalni troškovi	4.2	416.297	448.277	(31.980)	-7,13%
Troškovi plaća i ostalih ličnih primanja	4.3	1.217.098	1.130.779	86.319	7,63%
Troškovi plaćanja i naknada plaća zaposlenim		929.640	818.496	111.144	13,58%
Troškovi ostalih primanja, naknada i prava zaposlenih		236.215	244.719	(8.504)	-3,48%
Troškovi naknada ostalim fizičkim licima		51.243	67.564	(16.321)	-24,16%
Troškovi proizvodnih usluga	4.4	66.081	76.890	(10.809)	-14,06%
Amortizacija	4.5	247.040	249.967	(2.927)	-1,17%
Troškovi rezervisanja	4.6	107.964	7.216	100.748	1396,18%
Nematerijalni troškovi	4.7	86.823	154.550	(67.727)	-43,82%
DOBIT OD POSLOVNICH AKTIVNOSTI		100.744	223.439	(122.695)	-54,91%
FINANSIJSKI PRIHODI I RASHODI					
FINANSIJSKI PRIHODI	4.8	34.555	18.942	15.613	82,43%
Prihodi od kamata		21.695	1.558	20.137	1292,49%
Ostali finansijski prihodi		12.860	17.384	(4.524)	-26,02%
FINANSIJSKI RASHODI	4.9	3.942	9.407	(5.465)	-58,10%
Rashodi kamata		3.942	4.753	(811)	-17,06%
Negativne kursne razlike		-	686	(686)	-100,00%
Ostali finansijski rashodi		-	3.968	(3.968)	-100,00%
DOBIT OD FINANSIJSKE AKTIVNOSTI		30.613	9.535	21.078	221,06%
DOBIT REDOVNE AKTIVNOSTI		131.357	232.974	(101.617)	-43,62%
OSTALI PRIHODI I RASHODI					
OSTALI PRIHODI I DOBICI	4.10	263.818	100.707	163.111	161,97%
Dobici od prodaje stalnih sredstava		-	1.730	(1.730)	-100,00%
Naplaćena otpisana potraživanja		138.911	92.924	45.987	49,49%
Otpis obaveza, ukinuta rezervisanja i ostali prihodi		124.907	6.053	118.854	1963,56%
OSTALI RASHODI I GUBICI	4.11	329.570	279.438	50.132	17,94%
Gubici od prodaje i rashodovanja stalnih sredstava		-	240	(240)	-100,00%
Manjkovi		13	-	13	#DIV/0!
Rashodi po osnovi ispravke vrijednosti i otpisa potraživanja		231.718	277.020	(45.302)	-16,35%
Rashodi i gubici na zalihama i ostali rashodi		97.839	2.178	95.661	4392,15%
DOBIT PO OSNOVU OSTALIH PRIHODA I RASHODA		-	-	-	#DIV/0!
GUBITAK PO OSNOVU OSTALIH PRIHODA I RASHODA		65.752	178.731	(112.979)	-63,21%

Prihodi iz osnova promjene računovodstvenih politika i ispravki neznačajnih grešaka iz ranijih perioda	2.298	-	2.298	#DIV/0!
DOBIT ILI GUBITAK NEPREKINUTOG POSLOVANJA				
DOBIT NEPREKINUTOG POSLOVANJA PRIJE POREZA	67.903	54.243	13.360	25,18%
POREZ NA DOBIT NEPREKINUTOG POSLOVANJA				
Porezni rashodi perioda	7.865	6.570	1.295	19,71%
NETO DOBIT ILI GUBITAK NEPREKINUTOG POSLOVANJA				
NETO DOBIT NEPREKINUTOG POSLOVANJA	60.038	47.673	12.365	25,94%
NETO DOBIT PERIODA	60.038	47.673	12.365	25,94%
UKUPNA NETO SVEOBUHVATNA DOBIT	4.12	60.038	47.673	12.365
				25,94%

TABELA 2: BILANS USPJEHA ZA PERIOD OD 01.01. DO 31.12.2013. GODINE

OBJAŠNJENJA PROMJENA UZ BILANS USPJEHA

Za poslovnu 2013. godinu Društvo je ostvarilo poslovne prihode u iznosu od 2.244.522 KM (2012: 2.291.118 KM). Smanjenje prihoda u odnosu na prethodni period iznosi 46.596 KM, odnosno 2,03%. Društvo svoje prihode ostvaruje prodajom učinaka na domaćem tržištu koji u ukupnim poslovnim prihodima učestvuju sa 93,05%. Druga značajna grupa prihoda u okviru poslovnih prihoda odnosi se na ostale poslovne prihode. Ovi prihodi u ukupnim prihodima učestvuju sa 6,94%, a odnose se na prihode od premija, subvencija, poticaja i sl. u iznosu od 26.478,80 KM, prihoda od donacija u iznosu od 126.794,99 KM, prihoda iz namjenskih izvora finansiranja u iznosu od 2.065,05 KM, te ostalih poslovnih prihoda po drugim osnovama u iznosu u 561,12 KM. U odnosu na prethodnu poslovnu godinu ovi prihodi su smanjili u iznosu od 11.868 KM, odnosno za 7,07%.

Poslovni rashodi u 2013. godini iznosili su 2.143.788 KM (2012: 2.067.679 KM). U odnosu na prethodni period poslovni rashodi su se povećali u iznosu od 76.099 KM, odnosno za 3,68%. Najveće povećanje zabilježeno je kod troškova rezervisanja u iznosu od 100.748 KM. Dok su ovi troškovi u prethodnom periodu iznosili 7.216 KM, u tekućem periodu iznosili su 107.964 KM. U ukupnim poslovnim rashodima učestvuju sa 5,04%. Značajno mjesto u poslovnim rashodima zauzimaju troškovi plaća i ostalih ličnih primanja koji su u 2013. godini ostvareni u iznosu od 1.217.098 KM. Pored toga, značajno ostvarenje rashoda zabilježeno je kod materijalnih troškova u iznosu od 416.297 KM. Rashod amortizacije je u tekućem periodu iznosio 247.040 KM. U odnosu na prethodni period ostvareno je smanjenje rashoda amortizacije od 1,17%, odnosno za 2.927 KM.

Rezultat poslovnih aktivnosti za 2013. godinu je ostvarena dobit od poslovnih aktivnosti u iznosu od 100.744 KM. U odnosu na prethodni period zabilježeno je smanjenje dobiti od poslovnih aktivnosti za iznos od 122.695 KM, odnosno za 54,91%.

Finansijski prihodi su ostvareni u iznosu od 34.555 KM, što je veće od prošlogodišnjeg nivoa ostvarenja. Odnose se na prihode od kamata obračunate na dan bilanasiranja u iznosu od 21.695 KM, te na ostale finansijske prihode u iznosu od 12.860 KM. U odnosu na prethodnu poslovnu godinu, finansijski prihodi su se povećali za iznos od 15.613 KM. Financijski rashodi razdoblja ostvareni su u iznosu od 3.942 KM. Tako je dobit od finansijskih aktivnosti iznosio 30.613 KM, što je za 21.078 KM više nego prethodne godine, odnosno za 221,06%.

Ostali prihodi i dobici ostvareni su u iznosu od 263.818 KM. U odnosu na prethodnu poslovnu godinu ovih prihodi su veći za iznos od 163.111 KM, odnosno za 161,97%. Ostale prihode čine naplaćena otpisana potraživanja u iznosu od 138.911 KM, te otpis obaveza, ukinuta rezervisanja i ostali prihodi u iznosu od 124.907 KM.

Ostali rashodi i gubici ostvareni su u iznosu od 329.570 KM, što je za iznos od 50.132 KM više nego prethodne godine. Rashodi po osnovu ispravke vrijednosti i otpisa potraživanja u tekućoj poslovnoj godini iznosili su 231.718 KM, što je za 45.302 KM manje u odnosu na rashode po osnovu ispravke vrijednosti ostvarene u prethodnoj poslovnoj godini (2012: 277.020 KM).

Rashodi i gubici na zalihamama i ostali rashodi su u 2013. godini iznosili 97.839 KM, te su u odnosu na prethodnu poslovnu godinu veći za iznos od 95.661 KM.

Neto dobit perioda iznosila je 60.038 KM. U odnosu na prethodnu poslovnu godinu neto dobit je ostvaren u iznosu koji je za 12.365 KM veći od ostvarene neto dobiti prethodne godine.

BILANS STANJA NA 31.12.2013. GODINE

POZICIJA	BILJEŠKA	IZNOS TEKUĆE GODINE	IZNOS PRETHODNE GODINE	RAZLIKA	PROCENAT PROMJENE
1	2	3	4	5 (3-4)	6 (5/4)
AKTIVA					
STALNA SREDSTVA I DUGOROČNI PLASMANI	4.13	777.901	901.559	-123.658	-13,72%
Nematerijalna sredstva		652	815	-163	-20,00%
Ostala nematerijalna sredstva		652	815	-163	-20,00%
Nekretnine, postrojenja i oprema		777.249	900.744	-123.495	-13,71%
Zemljište		43.320	43.320	0	0,00%
Građevinski objekt		244.916	262.959	-18.043	-6,86%
Postrojenja i oprema		489.013	594.465	-105.452	-17,74%
TEKUĆA SREDSTVA		1.186.605	989.125	197.480	19,97%
Zalihe i sredstva namijenjeni prodaji	4.14	64.326	23.332	40.994	175,70%
Sirovine i materijal, rezervni dijelovi i sitan inventar		64.326	23.332	40.994	175,70%
Gotovina, kratkoročna potraživanja i kratkoročni plasmani		1.122.279	965.793	156.486	16,20%
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	4.15	9.838	13.341	-3.503	-26,26%
Gotovina		9.838	13.341	-3.503	-26,26%
Kratkoročna potraživanja	4.16	1.112.441	952.452	159.989	16,80%
Kupci u zemlji		1.109.942	949.953	159.989	16,84%
Druga kratkoročna potraživanja		2.499	2.499	0	0,00%
POSLOVNA AKTIVA		1.964.506	1.890.684	73.822	3,90%
UKUPNA AKTIVA		1.964.506	1.890.684	73.822	3,90%

TABELA 3: BILANS STANJA (AKTIVA) NA 31.12.2013. GODINE

POZICIJA	BILJEŠKA	IZNOS TEKUĆE GODINE	IZNOS PRETHODNE GODINE	RAZLIKA	PROCENAT PROMJENE
1	2	3	4	5 (3-4)	6 (5/4)
PASIVA					
KAPITAL	4.17	662.322	602.284	60.038	9,97%
Osnovni kapital		405.133	405.133	0	0,00%
Državni kapital		405.133	405.133	0	0,00%
Neraspoređena dobit		257.189	197.151	60.038	30,45%
Neraspoređena dobit ranijih godina		197.151	149.479	47.672	31,89%
Neraspoređena dobit izvještajne godine		60.038	47.672	12.366	25,94%
DUGOROČNA REZERVISANJA	4.18	249.131	242.962	6.169	2,54%
Dugoročna rezervisanja za troškove i rizike		107.964	0	107.964	#DIV/0!
Dugoročna razgraničenja		141.167	242.962	-101.795	-41,90%
DUGOROČNE OBAVEZE	4.19	85.995	159.188	-73.193	-45,98%
Dugoročne obaveze po finansijskom lizingu		85.995	159.188	-73.193	-45,98%
KRATKOROČNE OBAVEZE		942.058	861.250	80.808	9,38%
Kratkoročne finansijske obaveze	4.20	121.674	142.910	-21.236	-14,86%
Kratkoročni krediti uzeti u zemlji		60.632	77.004	-16.372	-21,26%
Kratkoročni dio dugoročnih obaveza		61.042	65.906	-4.864	-7,38%
Obaveze iz poslovanja	4.21	598.572	528.161	70.411	13,33%
Dobavljači u zemlji		520.597	480.307	40.290	8,39%
Ostale obaveze iz poslovanja		77.975	47.854	30.121	62,94%
Obaveze po osnovi plaća, naknada i ostalih primanja zaposlenih	4.22	105.235	86.875	18.360	21,13%
Obaveze po osnovu plaća i naknada plaća		87.533	68.333	19.200	28,10%
Obaveze za ostala primanja zaposlenih		17.702	18.542	-840	-4,53%
Druge obaveze	4.23	58.872	40.082	18.790	46,88%
Obaveze za PDV		23.420	29.895	-6.475	-21,66%
Obaveze za ostale poreze i druge dadžbine		27.265	19.969	7.296	36,54%
Obaveze za porez na dobit		7.020	13.358	-6.338	-47,45%
PASIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA		25.000	25.000	0	0,00%
POSLOVNA PASIVA		1.964.506	1.890.684	73.822	3,90%
UKUPNA PASIVA		1.964.506	1.890.684	73.822	3,90%

TABELA 4: BILANS STANJA (PASIVA) NA 31.12.2013. GODINE

OBJAŠNJENJA PROMJENA UZ BILANS STANJA

Na 31.12.2013. godine vrijednost stalnih sredstava i dugoročnih plasmana Društva iznosila je 777.901 KM (2012: 901.559 KM). U odnosu na prethodnu poslovnu godinu zabilježeno je smanjenje na ovoj poziciji za iznos od 123.658 KM, odnosno za 13,72%. Značajno smanjenje zabilježeno je na kontima postrojenja i oprema u iznosu od 105.452 KM, odnosno za 17,74%.

Vrijednost tekućih sredstava na 31.12.2013. godine veća je za iznos od 197.480 KM nego prethodne godine. U odnosu na prethodni period značajno se povećala vrijednost potraživanja od kupaca u iznosu od 159.989 KM.

U okviru pasive zabilježeno je povećanje na poziciji neraspoređena dobit u iznosu od 60.038 KM, odnosno za 30,45%. Dugoročna rezervisanja iznosila su 249.131 KM, te su za iznos od 6.169 KM veća nego prethodne poslovne godine. Zabilježeno je smanjenje na poziciji dugoročnih obaveza koje su u odnosu na prethodni period manje za iznos od 73.193 KM, odnosno za 45,98%. Značajno povećanje zabilježeno je na poziciji kratkoročne obaveze u iznosu od 80.808 KM, odnosno 9,38%. Povećanje ostalih kratkoročnih obaveza nastalo je kao rezultat povećanja obaveza iz poslovanja koje su u prethodnoj poslovnoj godini iznosile 528.161 KM, te su u poslovnoj 2013. godini veće za iznos od 70.411 KM.

IZVJEŠTAJ O NOVČANIM TOKOVIMA OD 01. JANUARA DO 31. DECEMBRA

OPIS	2013	2012	IZNOS PROMJENE	PROCENAT PROMJENE
	1	2	3	4 (2-3)
A. GOTOVINSKI TOKOVI IZ POSLOVNICH AKTIVNOSTI				
Neto dobit (gubitak) za period	60.038	47.672	12.366	25,94%
Usklađenje za:				
Amortizacija/vrijednost usklađenja materijalnih sredstava	247.040	249.967	-2.927	-1,17%
Gubici (dobici) od otuđenja materijalnih sredstava	0	-1.490	1.490	-100,00%
Ukupno	247.040	248.477	-1.437	-0,58%
Smanjenje (povećanje) zaliha	-40.994	10.473	-51.467	-491,43%
Smanjenje (povećanje) potraživanja od prodaje	-159.989	-231.098	71.109	-30,77%
Smanjenje (povećanje) drugih potraživanja	0	959	-959	-100,00%
Povećanje (smanjenje) obaveza prema dobavljačima	118.265	5.022	113.243	2254,94%
Povećanje (smanjenje) drugih obaveza	-16.221	80.064	-96.285	-120,26%
Povećanje (smanjenje) pasivnih vremenskih razgraničenja	6.169	-203.440	209.609	-103,03%
Ukupno	-92.770	-338.020	245.250	-72,55%
Neto gotovinski tok iz poslovnih aktivnosti	214.308	-41.871	256.179	-611,83%
B. GOTOVINSKI TOKOVI IZ ULAGAČKIH AKTIVNOSTI				
Odlivi gotovine iz ulagačkih aktivnosti	123.380	33.624	89.756	266,94%
Odlivi iz osnova kupovine stalnih sredstava	123.380	33.624	89.756	266,94%
Neto odliv gotovine iz ulagačkih aktivnosti	123.380	33.624	89.756	266,94%
C. GOTOVINSKI TOKOVI IZ FINANSIJSKIH AKTIVNOSTI				
Prilivi gotovine iz finansijskih aktivnosti	667.390	520.010	147.380	28,34%
Prilivi iz osnova dugoročnih kredita	0	454.704	-454.704	-100,00%
Prilivi iz osnova kratkoročnih kredita	606.677	65.306	541.371	828,98%
Prilivi iz osnova ostalih dugoročnih i kratkoročnih obaveza	60.713	0	60.713	#DIJ/0!
Odlivi gotovine iz finansijskih aktivnosti	761.819	450.399	311.420	69,14%
Odlivi iz osnova otkupa vlastitih dionica i udjela	0	0	0	#DIJ/0!
Odlivi iz osnova kratkoročnih kredita	623.049	397.979	225.070	56,55%
Odlivi iz osnova finansijskog lizinga	138.770	52.420	86.350	164,73%
Neto priliv gotovine iz finansijskih aktivnosti	0	69.611	-69.611	-100,00%
Neto odliv gotovine iz finansijskih aktivnosti	94.429	0	94.429	#DIJ/0!
D. UKUPNI PRILIVI GOTOVINE				
E. UKUPNI ODLIVI GOTOVINE	217.809	33.624	184.185	547,78%
F. NETO PRILIV GOTOVINE	-3.501	-5.884	2.383	-40,50%
G. NETO ODLIV GOTOVINE	0	0	0	#DIJ/0!
H. Gotovina na početku izvještajnog perioda	13.341	18.758	-5.417	-28,88%
I. Pozitivne kursne razlike iz osnova preračuna gotovine	0	0	0	#DIJ/0!
J. Negativne kursne razlike iz osnova preračuna gotovine	0	0	0	#DIJ/0!
K. Gotovina na kraju izvještajnog perioda	9.838	13.341	-3.503	-26,26%

TABELA 5: IZVJEŠTAJ O GOTOVINSKIM TOKOVIMA OD 01.01. DO 31.12.2013. GODINE

OBJAŠNJENJA PROMJENA UZ NOVČANI TOK

Izvještaj o novčanim tokovima od Društvo sastavlja primjenom indirektne metode. Amortizacija materijalne imovine iznosi 247.040 KM. Nadalje, zabilježeno je povećanje zaliha u iznos od 40.994 KM, dok su se potraživanja od prodaje povećala za 159.989 KM. Obaveze prema dobavljačima u izvještajnom periodu veće su za iznos od 118.265 KM. Druge obaveze su se smanjile za iznos od 16.221 KM. Pasivna vremenska razgraničenja povećala su se za 6.169 KM.

Neto gotovinski tok iz poslovnih aktivnosti je pozitivan, te iznosi 214.308 KM.

U okviru ulagačke aktivnosti Društvo je iskazalo odlive iz osnova kupovine stalnih sredstava u iznosu od 123.382 KM.

U okviru finansijske aktivnosti zabilježeni su prilivi iz osnova kratkoročnih kredita u iznosu od 606.677 KM. Prilivi po osnovu ostalih dugoročnih i kratkoročnih obaveza su iznosili 60.713 KM. Odlivi iz osnova kratkoročnih kredita su iznosili 623.049 KM, odliv iz osnova finansijskog lizinga iznosio je 138.770 KM.

Neto odlivi gotovine iz finansijske aktivnosti su iznosili 94.429 KM.

IZVJEŠTAJ O PROMJENAMA U KAPITALU

DIO KAPITALA KOJI PRIPADA VLASNICIMA MATIČNOG PRIVREDNOG DRUŠTVA								
VRSTA PROMJENE U KAPITALU	Dionički kapital i udjeli u društvu sa ograničenom odgovornošću	Revalorizacione rezerve (MRS 16 MRS 21 i MRS 38)	Nerealizovani dobiti/gubici po osnovu finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju	Ostale rezerve (emisiona premija, zakonske i statutarne rezerve, zaštita gotovinskih tokova)	Akumulirana neraspoređena dobiti/nepokriveni gubitak	UKUPNO	MANJINSKI INTERESI	UKUPNI KAPITAL
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Stanje na dan 31.12.2011. godine	405.133	-	-	-	79.266	484.399	-	484.399
Ponovo iskazano stanje na dan 31.12.2011.,odnosno 01.01.2012.godine	405.133	-	-	-	79.266	484.399	-	484.399
Neto dobit/ gubitak perioda iskazan u bilansu uspjeha	-	-	-	-	117.885	117.885	-	117.885
Stanje na dan 31.12.2012., odnosno 01.01.2013. godine	405.133	-	-	-	197.151	602.284	-	602.284
Ponovo iskazano stanje na dan 31.12.2012. odnosno 01.01.2013. godine	405.133	-	-	-	197.151	602.284	-	602.284
Neto dobit/ gubitak perioda iskazan u bilansu uspjeha	-	-	-	-	60.038	60.038	-	60.038
Stanje na dan 31.12.2013. godine	405.133	-	-	-	257.189	662.322	-	662.322

TABELA 6: IZVJEŠTAJ O PROMJENAMA U KAPITALU

1. BILJEŠKE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

1.1. Informacije o Društvu

JKP "ČISTOĆA" d.o.o. Cazin posluje na području Unsko-sanskog kantona Bosne i Hercegovine. Sjedište JKP "Čistoća" d.o.o. Cazin je u ul. Izeta Nanića bb, Cazin. Oblik subjekta upisa je društvo sa ograničenom odgovornosti u državnoj svojini. Direktor Društva je Sedin Šišić.

a) Izjava o usklađenosti

Finansijski izvještaji Društva su pripremljeni u skladu s Međunarodnim Standardima Finansijskog Izvještavanja. Finansijski izvještaji Društva za godinu koja završava 31.12.2013. godine odobreni su za objavljivanje 28.02.2014. godine. Vlasnici subjekta mogu utjecati na izmjenu objavljenih finansijskih izvještaja.

b) Principi vrednovanja

Finansijski izvještaji su pripremljeni po načelu historijskog troška. U bilansu stanja Društvo dugotrajnu i kratkotrajnu imovinu te dugoročne i kratkoročne obaveze prezentira kao odvojene grupe. Bilans uspjeha se sastavlja prema metodi vrste rashoda.

Uprava vjeruje da princip vremenske neograničenosti poslovanja nije ugrožen u doglednoj budućnosti.

c) Funkcionalna valuta i valuta prezentiranja

Finansijski izvještaji Društva prezentirani su u KM - u. Ova valuta je funkcionalna valuta Društva.

d) Korištenje procjena i prosudbi

Pri izradi finansijskih izvještaja Društva, uprava je koristila određene procjene i pretpostavke koje utječu na objavljene prihode, rashode, imovinu i obaveze te objavljivanje potencijalnih obaveza tokom perioda izvještavanja i na datum izvještaja. Međutim, neizvjesnost vezana uz ove pretpostavke i procjene može rezultirati značajnim izmjenama knjigovodstvene vrijednosti imovine ili obaveza u budućim periodima.

Spomenute procjene i uz njih vezane pretpostavke su predmet redovnog preispitivanja, rezultat kojih mogu biti određene korekcije provedenih procjena. Utjecaj korekcija procjene se priznaje u periodu u kojem je korekcija provedena, te se nastavlja priznavanje u budućim periodima, ukoliko na njih postoji ima utjecaja.

Prosudbe

Informacije o prosudbama i procjenama koje imaju najznačajniji uticaj na iznose koji su priznati u finansijskim izveštajima za godinu koja završava na 31. decembar 2013. godine uključuju sljedeće procjene:

- Da li je finansijska imovina ulaganje koje se drži do dospijeća;
- Klasifikacija najma;
- Priznavanje prihoda.

Prepostavke i procjene

Informacije o prepostavkama i neizvjesnostima procjena kod kojih postoji znatan rizik značajnih korekcija knjigovodstvenih iznosa imovine i obaveza u finansijskoj godini koja završava 31. decembra 2014. godine uključuju sljedeće:

- Mjerjenje definirane obaveze po osnovu primanja zaposlenih;
- Korisni vijek trajanja dugotrajne materijalne imovine;
- Procjena finansijskih instrumenata;
- Mjerjenje fer vrijednost.

1.2. Značajne računovodstvene politike

a) Strane valute

Transakcije u stranim valutama iskazuju se u funkcionalnoj valuti, primjenjujući na iznos u stranoj valuti kurs strane valute na datum transakcije. Monetarne stavke u stranoj valuti iskazuju se primjenom zaključnog kursa. Finansijski prihodi ili gubici po osnovu kursnih razlika na monetarne stavke su razlika između amortizovanog troška u funkcionalnoj valuti na početku perioda, usklađeno za efektivnu kamatnu stopu i plaćanja tokom godine, i amortiziranog troška u stranoj valuti evidentirano primjenom zaključnog kursa. Dobici ili gubici od kursnih razlika, koji nastaju prilikom podmirenja tih transakcija te iz preračuna monetarne imovine i obaveza izraženih u stranim valutama, priznaju se u okviru bilansa uspjeha.

b) Finansijski instrumenti

I. Nederivativna finansijska imovina

Društvo inicijalno priznaje zajmove i potraživanja na datum izmirenja. Sva druga finansijska imovina (uključujući imovinu klasificiranu po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha) se priznaju na datum trgovanja, a to je datum na koji se subjekat obavezao na kupovinu ili prodaju određene imovine.

Društvo prestaje priznavati finansijsku imovinu ako ugovorna prava na novčane tokove od finansijske imovine isteknu, ili Društvo prenese finansijsku imovinu i prijenos udovoljava zahtjevima prestanka priznavanja. Svaki interes u prenosu finansijske imovine koji je stvoren ili zadržan od strane Društva se priznaje kao odvojena imovina ili obaveza.

Finansijska imovina i obaveze se prebijaju i neto iznos se prikazuje u bilansu stanja, samo i isključivo onda ako subjekat ima zakonski provedivo pravo prebijanja priznatih iznosa i namjerava ili da namiri neto iznos, ili da realizira sredstva i istovremeno izmiri obavezu.

Finansijski instrument je svaki ugovor kod kojeg istovremeno kod jednog Društva dolazi do nastanka finansijske imovine, a kod drugog Društva do nastanka finansijske obaveze ili instrumenta vlasničkog kapitala. Finansijska imovina uključuje gotovinu i gotovinske ekvivalente, potraživanja od prodaje kao i druga potraživanja i finansijsku imovinu koja se drži do roka dospijeća. Društvo nakon početnog priznavanja klasificira finansijsku imovinu na potraživanja, finansijsku imovinu koja se drži do roka dospijeća, te ostale dugoročne i kratkoročne finansijske plasmane.

Potraživanja

Potraživanja su finansijska imovina s fiksnim ili odredivim načinom plaćanja kojima se ne trguje na aktivnom tržištu. Po početnom priznavanju ova imovina se mjeri po njezinoj fer vrijednosti, uvećano u slučaju finansijske imovine ili finansijske obaveze koja se ne vodi po fer vrijednosti u dobit ili gubitak za transakcijske troškove koji su direktno povezani sa sticanjem ili isporukom finansijske imovine ili finansijske obaveze. Nakon početnog priznavanja ova imovine se mjeri po amortiziranom trošku, primjenom metode efektivne kamatne stope umanjeno za svaki gubitak od umanjenja.

Umanjenja vrijednosti potraživanja, u formi ispravki vrijednosti, odgovaraju procijenjenom riziku nenaplativosti istih. Konkretni slučajevi nenaplativosti potraživanja mogu dovesti do isknjižavanja pojedinih potraživanja. Umanjenje vrijednosti potraživanja od kupaca vrši se korištenjem odvojenog konta za ispravku vrijednosti.

Potraživanja od kupaca i druga potraživanja

Potraživanja od kupaca i druga kratkoročna potraživanja se mjere u iznosu početnog priznavanja umanjenom za svaki gubitak od umanjenja koristeći metodu efektivne kamatne stope, ako je primjenljivo. Umanjenje vrijednosti, koja imaju formu ispravke vrijednosti potraživanja su očekivani kreditni rizik Društva. Konkretni slučaj nenaplativosti potraživanja vode do prestanka priznavanja istih. Za ispravke vrijednosti, finansijska imovina sa potencijalnom potrebom za ispravku se grupira na osnovu sličnih karakteristika kreditnog rizika, te se kolektivno testira na umanjenje i otpisuje, ako je potrebno.

Ispravke vrijednosti potraživanja od kupaca se priznaju koristeći odvojeni konto ispravke vrijednosti potraživanja. Iznos gubitka priznaje se u bilansu uspjeha.

Ako se u sljedećem periodu gubitak od umanjenja vrijednosti smanji i smanjenje se može objektivno povezati s događajem koji je nastao nakon priznavanja umanjenja vrijednosti, prethodno priznat gubitak od umanjenja ispravlja se upotrebotom konta ispravke vrijednosti. Ukidanje ispravke vrijednosti ne može biti veće od prethodno priznatog rashoda, a iznos se priznaje u okviru bilansa uspjeha.

Smanjenje vrijednosti potraživanja, odnosno vrijednosno usklađenje potraživanja, provodi se kada još uvijek postoji vjerovatnost naplate potraživanja na temelju utuženja, prijave u stečajnu masu, i tome slično. Kada ne postoji nikakva vjerovatnost da bi se potraživanje moglo naplatiti, tada se provodi direktni otpis potraživanja od kupaca.

Gotovina i gotovinski ekvivalenti

Gotovina i gotovinski ekvivalenti obuhvataju ona salda gotovine i opozivih depozita s dospijećem od tri mjeseca ili manje od datuma pribavljanja koje su predmet neznačajnom riziku promjena u njihovoј fer vrijednosti, te se koriste od strane Društva za upravljanje kratkoročnim obavezama.

Finansijska imovina koja se drži do roka dospijeća

Nederivativna finansijska imovina s fiksnim ili odredivim plaćanjima i fiksnim ili odredivim plaćanjima i fiksnim dospijećem za koju subjekat ima pozitivnu namjeru i mogućnost držati je do dospijeća. Nakon početnog priznavanja ulaganja koja se drže do roka dospijeća mjere se po amortiziranom trošku primjenom metode efektivne kamatne stope.

Ako postoji objektivan dokaz o umanjenju vrijednosti ulaganja koja se drže do roka dospijeća koji se vode po amortiziranom trošku, iznos gubitka mjeri se kao razlika između knjigovodstvene vrijednosti imovine i sadašnje vrijednosti procijenjenih budućih novčanih tokova diskontirano uz originalnu efektivnu kamatnu stopu finansijske imovine. Knjigovodstvena vrijednost se umanje direktno ili upotrebom odvojenog računa ispravke vrijednosti. Iznos gubitka se priznaje u dobit ili gubitak.

Oročeni depoziti kod banaka

Oročeni depoziti kod banaka klasificiraju se kao finansijska imovina. Osnovno obilježje depozita je držanje u određenom vremenskom periodu, pa se za potrebe utvrđivanja vrijednosti u računovodstvenom smislu za potrebe naknadnog utvrđivanja vrijednosti klasificira kao ulaganje koje se drži do roka dospijeća. Klasifikacija danih depozita na dugoročnu odnosno kratkoročnu finansijsku imovinu obavlja se ovisno o roku na koji je depozit oročen. Ako je riječ o depozitim kojih se oročavaju na rok duži od jedne godine nakon datuma bilansa stanja, riječ je o dugotrajnoj finansijskoj imovini, a ako je riječ o depozitim kojih se oročavaju na rok kraći od jedne godine nakon tog datuma, riječ je o kratkotrajnoj finansijskoj imovini.

Dani depoziti evidentiraju se kao finansijska imovina Društva u trenutku kada Društvo postane jedna od ugovornih strana na koju se primjenjuju uslovi uređeni sklopljenim ugovorom o depozitu. Kod ugovora o depozitu to je u pravilu datum namirenja i datum trgovanja odnosno datum na koji je depozit predan banci. Pri početnom utvrđivanju vrijednosti dani depoziti evidentiraju prema fer vrijednosti (trošku sticanja) uvećanoj za transakcijske troškove s tim da u pravilu kod ove imovine ne nastaju transakcijski troškovi. Pri naknadnom utvrđivanju vrijednosti dani depoziti evidentiraju se po amortiziranom trošku primjenom metode efektivne kamatne stope. U uslovima poslovanja; odnosno u uslovima poslovanja u okruženju; Društva ulaganja u depozite se obavljaju u nominalnom iznosima, a iznos po dospijeću odgovara nominalnom iznosu depozita pa se dani depoziti pri naknadnom utvrđivanju vrijednosti evidentiraju prema trošku sticanja.

Prihodi od kamata po osnovu depozita evidentiraju se u poslovnim knjigama ulagača ako je vjerovatno da će buduće ekonomske koristi povezane s transakcijom pritijecti u Društvo i ako se iznos prihoda može pouzdano procijeniti primjenom metode efektivne kamatne stope.

II. Nederivativne finansijske obaveze

Društvo priznaje finansijske obaveze u izvještaju o finansijskom položaju samo i isključivo kada postaje jedna od ugovornih strana na koju se primjenjuju ugovorni uslovi instrumenta na datum trgovanja. Društvo prestaje priznavati finansijsku obavezu (ili dio finansijske obaveze) iz izvještaja o finansijskom položaju samo i isključivo ako je ista nestala, tj. ako je ugovorna obaveza podmirena, ispravljena ili istekla.

Društvo klasificira nederivativne finansijske obaveze u druge kategorije finansijskih obaveza. Takve finansijske obaveze se na početku priznavanja priznaju po fer vrijednosti uvećanoj za transakcijske troškove koji su direktno povezani sa sticanjem ili isporukom finansijske obaveze. Nakon početnog priznavanja finansijske obaveze se mjere po amortiziranom trošku primjenom metode efektivne kamatne stope. Druge finansijske obaveze uključuju obaveze prema dobavljačima i druge obaveze.

c) Nekretnine, postrojenja i oprema

Priznavanje i mjerene

Nekretnine, postrojenja i oprema se priznaju po trošku nabavke umanjenom za akumuliranu amortizaciju i gubitke od umanjenja vrijednosti, ako postoje.

Pored troška nabavke i troškova koji se mogu direktno pripisati dovođenju imovine na lokaciju i u stanje potrebno da funkcioniše na način koji zahtjeva Uprava, troškovi sticanja također uključuju početno procijenjene troškove demontaže, uklanjanja sredstva i obnavljanja mjesta na kojem je imovina smještena. Ako se nekretnine, postrojenja i oprema sastoje od nekoliko komponenti sa različitim procijenjenim korisnim vijekom trajanja, individualne značajne komponente se amortizuju pojedinačno.

U trenutku kada se više ne očekuju buduće ekonomске koristi od upotrebe imovine, odnosno onda kad te koristi više nije moguće ostvarivati kroz upotrebu, a ni kroz prodaju, darovanje i slično, jer nemaju nikakvu upotrebnu vrijednost, donosi se odluka o rashodovanju te imovine odnosno odluka o definitivnom isključenju iste iz poslovnih knjiga.

Dobit ili gubitak koji nastaje otuđenjem stalnih sredstava je razlika između neto prodajne vrijednosti i knjigovodstvene vrijednosti. Ovaj iznos se obuhvata u ostalim prihodima i dobicima, odnosno u ostalim rashodima i gubicima u okviru bilansa uspjeha.

Troškovi posuđivanja koji se mogu direktno pripisati nabavci, izgradnji ili proizvodnji kvalificirane imovine se kapitaliziraju kao trošak nabavke sredstava.

Naknadni izdaci

Društvo u knjigovodstvenu vrijednost stavki nekretnina, postrojenja i opreme ne priznaje trošak redovnog održavanja sredstva. Ti troškovi se priznaju u bilansu uspjeha kao rashod perioda u kojem su nastali. Troškovi redovnog održavanja su prvenstveno troškovi rada i potrošnog materijala, a mogu uključivati i troškove sitnih dijelova.

Sastavni dijelovi nekih predmeta nekretnina, postrojenja i opreme mogu zahtijevati zamjenu u redovnim vremenskim razmacima. Subjekat priznaje u knjigovodstvenu vrijednost nekretnine, postrojenja i opreme trošak zamijenjenog dijela sredstva u trenutku kada je on nastao, ako su ispunjeni kriteriji za priznavanje. Knjigovodstvena vrijednost zamijenjenih dijelova se prestaje priznavati u trenutku otuđivanja, ili kada se od njegove upotrebe ili otuđenja ne očekuju buduće ekonomске koristi.

Kad god se obavi veliki pregled trošak tog pregleda se priznaje u knjigovodstvenu vrijednost tog sredstva nekretnine, postrojenja i opreme kao trošak zamjene ako su zadovoljeni kriteriji sredstva za priznavanje.

Reklasifikacija u investicijske nekretnine

Ako nekretnina koju koristi vlasnik postane ulaganje u nekretnine koje će se mjeriti po fer vrijednosti, Društvo primjenjuje MRS 16 do datuma promjene njezine namjene. Društvo na taj datum razliku između knjigovodstvene vrijednosti nekretnine utvrđene u skladu s MRS 16 i njezine fer vrijednosti treba priznati kao revalorizacijsku rezervu u skladu s MRS 16.

Amortizacija

Period amortizacije se zasniva na očekivanom korisnom vijeku trajanja. Stavke nekretnina, postrojenja i opreme se amortizuju razmjerne protoku vremena (pro rata temporis) u godini nabavke. Ostatak vrijednosti, korisni vijek trajanja i metoda amortizacije se preispituju najmanje jednom godišnje i po potrebi prospektivno prilagođavaju. Trošak amortizacije tereti bilans uspjeha, a računa se linearnom metodom tokom procijenjenog očekivanog vijeka upotrebe pojedinih stavki nekretnina, postrojenja i opreme. Amortizacija imovine započinje kad je imovina spremna za upotrebu, odnosno kad se nalazi na lokaciji i u uslovima potrebnim za korištenje koje je namijenila uprava.

Zemljište se ne amortizuje.

Linearna amortizacija se provodi uz korištenje stopa amortizacije koje su navedene u bilješkama Društva koje su priložene ovom izvještaju. Društvo koristi mogućnost iz MRS –a 1. t. 96 te promjene viška utvrđenog revalorizacijom prenosi na neraspoređenu dobit u skladu sa korištenjem sredstva.

d) Nematerijalna imovina

Priznavanje i mjerjenje

Društvo procjenjuje ima li nematerijalno sredstvo ograničen ili neograničen korisni vijek upotrebe, te ako je ograničen, određuje dužinu korisnog vijeka upotrebe.

Korisni vijek trajanja nematerijalnog sredstva koji proizilazi uz ugovornih ili drugih zakonskih prava ne smije biti duži od perioda važenja ugovornog ili drugog zakonskog prava, ali može biti kraći, u zavisnosti od perioda u kojem subjekt očekuje da će koristiti sredstvo.

Nematerijalna imovina s ograničenim vijekom trajanja se mjeri po trošku sticanja umanjenom za akumuliranu amortizaciju i akumulirane gubitke od umanjenja.

Nematerijalno sredstvo se prestaje priznavati prilikom otuđenja, ili kada se od njegove upotrebe ili otuđenja više ne očekuju buduće ekonomske koristi. Dobit ili gubitak koji proizilazi iz prestanka priznavanja nematerijalne imovine priznaje se u bilansu uspjeha.

Metode amortizacije, korisni vijek trajanja i ostatak vrijednosti kontinuirano se kontroliše na svaki datum izvještavanja te se isto prilagođava ako je potrebno.

Amortizacija

Amortizacijski iznos nematerijalnog sredstva sa ograničenim korisnim vijekom trajanja sistemski se raspoređuje tokom procijenjenog korisnog vijeka njegove upotrebe korištenjem linearne metode. Amortizacija započinje kad je sredstvo raspoloživo za upotrebu. Trošak amortizacije priznaje se u bilansu uspjeha.

Naknadni troškovi

Naknadni troškovi se kapitaliziraju samo ako povećavaju buduću ekonomsku korist sredstva na koje se odnose. Svi drugi troškovi se priznaju u bilansu uspjeha.

e) Zalihe

Zalihe se mjere po trošku nabave ili neto ostvarivoj vrijednosti, ovisno od toga što je niže. Trošak zaliha predmeta koji se uobičajeno ne mogu međusobno razmijenjivati te dobara i usluga koji su namijenjeni i izdvojeni za specifične projekte određuju se korištenjem specifične identifikacije njihovih individualnih troškova. U trošak zaliha se uključuju svi troškovi nabavke, troškovi konverzije i drugi troškovi koji nastaju prilikom dovođenja zaliha na sadašnju lokaciju i u sadašnje stanje. Zalihe ne sadrže troškove pozajmljivanja. Troškovi nabavke se određuju primjenom metode prosječnog ponderisanog troška.

f) Obaveze prema zaposlenima

Obaveze koje nastaju po osnovu pružanja usluga zaposlenika tokom računovodstvenog perioda priznaju se u nediskontovanom iznosu kratkoročnih primanja za koja se očekuje da će biti isplaćena u zamjenu za tu uslugu.

Obaveza Društva u odnosu na definirana primanja računa se za svaki plan određujući iznos buduće ekonomske koristi koju bi zaposleni zaradili kao povrat za pružene usluge u tekućem i ranijim periodima. Ova obaveza se diskontira na sadašnju vrijednost. U izvještaju aktuara se navodi da se kao osnova za određivanje kamatne stope uzima kamata na oročene depozite (6%). Obračun se provodi godišnje od strane kvalificiranog aktuara korištenjem metode projektovane kreditne jedinice. U obzir se uzimaju ne samo sadašnje obaveze po osnovu penzija, već i očekivani rast plata i naknada. Trošak usluge se priznaje kao rashod. Postojeće opcije klasificiranja aktuarskih dobitaka/gubitaka Društva koristi tako da aktuarske dobitke/gubitke odmah obuhvata u okviru bilansa uspjeha.

Društvo pruža kratkoročne naknade za pomoć zaposlenicima u slučaju smrti članova uže porodice zaposlenika koje se priznaju kao trošak u periodu nastanka.

g) Rezervisanja

Rezervisanja se priznaju kada Društvo ima sadašnju obavezu (zakonsku ili izvedenu) koja je rezultat prošlog događaja, može biti pouzdano procijenjena i ako je vjerovatno da će podmirenje obaveze zahtijevati odliv resursa koji sadrže ekonomsku korist. Iznos priznat kao rezervisanje predstavlja najbolju procjenu, na datum izvještaja bilans stanja, izdataka potrebnih za podmirivanje postojeće obaveze.

Garancije

Rezervisanje za garancije se obuhvata u trenutku prodaje proizvoda ili usluge. Iznos rezervisanja se bazira na historijskim podacima i ponderisanja svih mogućih ishoda s njihovom vjerovatnoćom.

Restruktuiranje

Izvedena obaveza za restruktuiranje se priznaje samo ako Društvo ima detaljan formalni plan restruktuiranja i kada je otpočelo provođenje toga plana ili objavljivanje njegovih glavnih dijelova onima na koje on utiče.

Šteta po okoliš

Događaj koji ne dovodi odmah do obaveze može stvarati kasnije izvedenu obavezu, zbog izmjena zakona ili postupaka subjekta. Naprimjer, u slučaju šteta po okoliš ne mora postojati obaveza otklanjanja posljedica. Međutim, izazvano oštećenje će postati obavezujući događaj kada novi zakon zahtijeva otklanjanje štete ili kada Društvo prihvati javno odgovornost za otklanjanje štete na način iz kojeg proizilazi izvedena obaveza.

Štetni ugovor

Rezervisanje za štetni ugovor se priznaje kao sadašnja obaveza prema tom ugovoru čim se desi ugovor u kojem neizbjegni troškovi ispunjenja obaveza prema tom ugovoru prelaze ekonomski koristi koje se očekuju od tog ugovora. Rezervisanje se priznaje u iznosu koji je manji, između troška ispunjenja ugovora ili bilo koje naknade i kazne koji nastaju zbog neispunjena ugovora. Prije zasebnog rezervisanja za štetni ugovor, subjekat priznaje svaki gubitak od umanjenja vrijednosti koji je nastao na sredstvima koja su predmet ugovora.

h) Realizacija prihoda

Prihodi od prodaje se mјere po fer vrijednosti primljene naknade koja je primljena ili se potražuje. Prihodi od prodaje obuhvataju prihode od prodaje robe i učinaka i iskazuju se neto od poreza na dodanu vrijednost, povrata, rabata i popusta. Društvo obuhvata prihode od prodaje kada se iznos prihoda može pouzdano izmjeriti, kada je vjerovatno da će ekonomski koristi povezane s transakcijom pritjecati u Društvo, i kada su ispunjeni uslovi za priznavanje prihoda od prodaje robe ili usluga nabrojani u nastavku.

Prihodi od prodaje robe

Prihodi od prodaje robe se obuhvataju čim se roba proda krajnjem kupcu.

Prihodi od prodaje usluga

Prihodi od prodaje usluga se obuhvataju u periodu u kojem je usluga izvršena.

Prihodi od kamata

Prihodi od kamata se priznaju primjenom metode efektivne kamatne stope.

Prihodi od iznajmljivanja

Prihodi od operativnih najmova se ravnomjerno priznaju u prihod, po linearnoj osnovi tokom trajanja najma, osim kad neka druga sistemska osnova bolje predstavlja vremenski okvir u kojem se smanjuju koristi od upotrebe iznajmljenog sredstva.

i) Najmovi

Operativni najmovi

Najam kod kojeg se ne prenose gotovo svi rizici i koristi povezani s vlasništvom na najmoprimca klasificira se kao operativni najam. Plaćanje najamnine se priznaje kao rashod na linearnoj osnovi (nakon priznavanja koristi od poticaja koje je pružio najmodavac) tokom trajanja najma, osim kad neka druga sistemska osnova bolje predstavlja vremenski okvir korisnikovih koristi.

Finansijski najmovi

Najmove kod kojeg najmodavac prenosi gotovo sve rizike i koristi svojstvene vlasništvu, te u skladu s tim potraživanja po osnovu takvog najma najmodavac tretira kao povrat glavnice i finansijski prihod, da bi povratio i ostvari korist od svog ulaganja i usluga Društvo klasificira kao finansijski najam.

Finansijski najam dovodi do povećanja rashoda amortizacije za amortizirajuća sredstva, kao i do finansijskih rashoda za svaki obračunski period. Politika amortizacije za amortizirajuća unajmljena sredstva dosljedna je s politikom amortizacije sredstva koja su vlasništvu Društva.

Ako ne postoji razumna izvjesnost da će Društvo kao najmoprimac steći vlasništvo na kraju trajanja najma, sredstvo se u potpunosti amortizuje u periodu kraćem od: trajanja najma ili vijeka upotrebe sredstva.

Na početku trajanja najma, finansijske najmove Društvo priznaje u bilansu stanja kao sredstva i obaveze u iznosima koji su jednaki fer vrijednosti sredstva koja su predmet najma; ili; ako je niže sadašnjoj vrijednosti minimalnih plaćanja najma, što se u oba slučaja određuje početkom trajanja najma.

j) Raspodjela dobiti

Ako Društvo donese odluku o raspodjeli dobiti nakon datuma bilansa stanja, onda te dividende ne priznaje kao obavezu na datum izvještaja o finansijskom položaju. Obaveznu prema učesnicima u dobiti Društvo obuhvata kao obavezu u onom periodu u kojem je donešena odluka o raspodjeli dobiti.

2. NOVI STANDARDI I INTERPRETACIJE KOJI JOŠ UVIJEK NISU U PRIMJENI

Dodaci MSFI-ju 7 Finansijski instrumenti: Objavljivanja, Prestanak priznavanja (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. jula 2011. godine)

Ovaj dodatak promicati će transparentnost u izvještavanju o transfernim transakcijama i poboljšati korisnikovo razumijevanje izloženosti riziku u vezi s transferima finansijske imovine i učincima tih rizika na financijski položaj subjekta, posebno onih koji uključuju sekuritizaciju finansijske imovine.

Društvo nije usvojilo ovaj dodatak te ovaj Dodatak nema utjecaja na financijski položaj ili rezultat Društvo.

Dodaci MSFI -ju 1 Prva primjena, Fiksni datumi i hiperinflacija (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. jula 2011. godine)

Ovi dodaci uključuju dvije promjene MSFI -ja 1- Prva primjena MSFI -ja. Prvi zamjenjuje pozive na fiksni datum 1. januar 2004. godine s dana prelaska na MSFI -je, uklanjajući time potrebu da subjekti koji prvi puta primjenjuju MSFI -je prepravljaju transakcije prestanka priznavanja koje su se dogodile prije dana prelaska na MSFI - je. Drugi dodatak daje smjernice o tome kako subjekt treba nastaviti prezentirati financijske izvještaje u skladu s MSFI- jima nakon perioda u kojem subjekt nije mogao biti usklađen s MSFI-jima jer je njegova funkcionalna valuta bila izložena snažnoj hiperinflaciji.

Dodaci nemaju utjecaj na financijski položaj ili rezultat Društva jer Društvo ne primjenjuje standarde po prvi put.

MRS 12 - Porezi na dobit – Odgođeni porezi (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2012. godine)

MRS 12- Porezi na dobit, trenutno zahtjeva da subjekt mjeri odgođeni porez vezan za imovinu ovisno o tome očekuje li subjekt da će nadoknaditi knjigovodstvenu vrijednost imovine kroz korištenje ili prodaju. Može biti teško i subjektivno procijeniti hoće li se vrijednost nadoknaditi kroz korištenje ili kroz prodaju kad se imovina mjeri korištenjem modela fer vrijednosti po MRS-u 40 Ulaganja u nekretnine. Ovaj dodatak zbog toga uvodi iznimku od postojećeg načela za mjerjenje odgođene porezne imovine ili obveza koje nastaju iz ulaganja u nekretnine koje se mjere po fer vrijednosti. Kao rezultat dodataka, SIC 2 Porez na dobit – nadoknada revalorizirane imovine koja se ne amortizira se više neće primjenjivati na ulaganja u nekretnine koja se vode po fer vrijednosti.

Dodaci također uključuju preostale smjernice u MRS 12 koje su ranije bile sadržane u SIC-u 21, koji je povučen.

Nadopunjeni MRS 12 nema utjecaja na finansijske izvještaje Društva, s tim da Društvo trenutno ne posjeduje ulaganja u nekretnine niti imovinu koja se priznaje po modelu revalorizacije, a koja se ne amortizira.

Dodatak MRS - u 1 Prezentiranje finansijskih izvještaja vezano za ostalu sveobuhvatnu dobit (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. jula 2012. godine)

Glavna promjena koja je rezultat ovih dodataka je zahtjev da subjekti grupiraju stavke prikazane u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti na osnovu toga je li ih naknadno moguće reklassificirati bilans uspjeha (usklada reklassifikacije). Dodaci se ne bave pitanjem koje stavke se prikazuju u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti.

Dodatak utječe samo na prezentaciju i zbog toga se ne očekuje utjecaj na financijski položaj ili rezultat Društva.

Dodatak MRS - u 19 Primanja zaposlenih (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2013. godine)

Ovi dodaci uklanjanju koridor pristup i izračunavaju finansijske troškove na osnovi neto financiranja.

Društva razmatra utjecaj ovog dodatka.

MSFI 10 - Konsolidirani finansijski izvještaji (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2013. godine)

Cilj MSFI -ja 10 je utvrditi načela za prezentiranje i pripremu konsolidiranih finansijskih izvještaja kada subjekt kontrolira jedno ili više drugih subjekata (subjekt koji kontrolira jedno ili više drugih subjekata) kako bi prezentirao konsolidirane finansijske izvještaje. Određuje načela kontrole, te utvrđuje kontrole kao osnovu za konsolidaciju. Navodi kako primijeniti načelo kontrole u utvrđivanju kontrolira li ulagatelj subjekt u koji ulaže te mora li ga stoga konsolidirati. Navodi računovodstvene zahtjeve za pripremu konsolidiranih finansijskih izvještaja.

Ova izmjena nije primjenjiva na poslovanje Društva.

MSFI 11 - Zajednički aranžmani (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2013. godine)

MSFI 11 realističnije odražava zajedničke aranžmane usredotočujući se na prava i obveze aranžmana, a ne na njegov pravni oblik. Postoje dvije vrste zajedničkih aranžmana: zajedničko poslovanje i zajednički pothvati. Zajedničko poslovanje je kad zajednički upravitelj ima prava na imovinu i obveze u svezi s aranžmanom te stoga evidentira svoje udjele u imovini, obavezama, prihodima i rashodima. Zajednički poduhvati su kad zajednički upravitelj ima prava na neto imovinu aranžmana te stoga svoje udjele evidentira po metodi udjela. Proporcionalna konsolidacija zajedničkih poduhvata više nije dozvoljena.

Društvo razmatra utjecaj ove izmjene.

MSFI 12 - Objavljivanje udjela u drugim subjektima (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2013. godine)

MSFI 12 uključuje zahtjeve za objavljivanjem za sve oblike udjela u drugim subjektima, uključujući i zajedničke aranžmane, pridružena Društva, Društva s posebnom namjenom i druga vanbilansna ulaganja.

Društvo trenutno procjenjuje utjecaj MSFI- ja 12 na finansijske izvještaje. Društvo namjerava usvojiti novi standard s datumom stupanja na snagu.

MSFI 13 Mjerenje fer vrijednosti (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2013. godine)

MSFI 13 ima za cilj povećati konzistentnost i smanjiti složenost dajući tačnu definiciju fer vrijednosti i jedan izvor mjerenja fer vrijednosti te zahtjeve za objavljivanjem za uporabu u svim MSFI - jevima. Zahtjevi ne proširuju upotrebu računovodstva fer vrijednosti, nego pružaju smjernice o tome kako bi se ono trebalo primjenjivati tamo gdje je njegova upotreba već potrebna ili dozvoljena drugim standardima unutar MSFI - ja.

Društvo trenutno procjenjuje utjecaj MSFI - ja 13 na finansijske izvještaje. Društvo namjerava usvojiti novi standard s datumom stupanja na snagu.

MRS 27 (izmijenjen 2011) Odvojeni finansijski izvještaji (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2013. godine)

MRS 27 (izmijenjen 2011) uključuje odredbe o odvojenim finansijskim izvještajima preostale nakon što su kontrolne odredbe MRS-a 27 uključene u novi MSFI 10.

Ova izmjena nije primjenjiva na poslovanje Društva.

IFRIC 20, Troškovi površinskog kopa u proizvodnoj fazi površinskog rudnika (izdan u oktobru 2011. godine i na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2013. godine)

Tumačenje pojašnjava da se koristi od djelatnosti površinskog iskopa evidentiraju u skladu s načelima MRS-a 2 Zalihe, u mjeri u kojoj se realiziraju u obliku proizvedenih zaliha. U mjeri u kojoj koristi predstavljaju poboljšan pristup rudi, subjekt treba priznati ove troškove kao 'imovinu od djelatnosti površinskog kopa unutar dugotrajne imovine, pod uvjetom da su zadovoljeni određeni kriteriji.

Ovaj dodatak nije primjenjiv za poslovanje Društva.

Objavljivanja – Prijebor finansijske imovine i finansijskih obaveza – Dodaci MSFI - ju 7 (izdani u decembru 2011. godine i na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2013. godine)

Dodatak zahtijeva objavljivanja koja će omogućiti korisnicima finansijskih izvještaja subjekta da procijene učinak ili potencijalni učinak prijeboja, uključujući i pravo na prijeboj. Dodatak će imati učinak na objavljivanja, ali neće imati učinka na mjerjenje i priznavanje finansijskih instrumenata.

Društvo razmatra utjecaj ovog dodatka.

Dodatak MSFI - ju 1 Prva primjena, vezano uz državne zajmove (na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. januara 2013. godine)

Ovaj dodatak pojašnjava način na koji Društvo koje prvi put primjenjuje MSFI iskazuje državni zajam odobren uz kamatu nižu od tržišne prilikom prijelaza na MSFI. Također dodaje isto izuzeće od retroaktivne primjene MSFI za subjekte koji prvi put primjenjuju MSFI kao i za subjekte koji ih ne primjenjuju prvi put kada je zahtjev za objavom uključen u MRS 20 izdan u 2008.godini. Društvo ne primjenjuje ovaj dodatak.

Dodaci MSFI- jima 10, 11 i 12 o prijelaznim odredbama (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1.januara 2013.godine)

Ovi dodaci omogućavaju dodatno izuzeće pri primjeni MSFI -ja 10, 11 i 12 ograničavajući zahtjev za objavom izmijenjenih uporednih podataka samo na prethodno razdoblje. Za objave koje se odnose na nekonsolidirane subjekte dodaci ukidaju zahtjev da se prezentiraju usporedni podaci za razdoblje prije prve primjene MSFI -ja 12.

Društvo razmatra utjecaj ovih dodataka.

Prijeboj finansijske imovine i finansijskih obveza – Dodaci MRS- u 32 (izdani u decembru 2011. godine i na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2014. godine)

Dodatak je dodao smjernice za primjenu MRS -a 32 kako bi se riješile nedosljednosti utvrđene primjenom nekih od kriterija za prijeboj. To uključuje pojašnjenje značenja 'trenutno ima zakonski provedivo pravo prijeboja te da se neki sistemi bruto podmirenja mogu smatrati ekvivalentom neto podmirenja.

Društvo razmatra utjecaj ovog dodatka.

MSFI 9 - Finansijski instrumenti (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2015. godine)

MSFI 9 je prvi standard koji je izdan kao dio šireg projekta zamjenjivanja MRS - a 39 - *Priznavanje i mjerjenje*. MSFI 9 zadržava, ali pojednostavljuje model miješanog mjerjenja i utvrđuje dvije primarne kategorije mjerjenja finansijske imovine: amortizirani trošak i fer vrijednost. Osnova klasifikacije ovisi o poslovnom modelu subjekta i ugovornim karakteristikama novčanog toka finansijske imovine. Smjernice MRS -a 39 o umanjenju vrijednosti finansijske imovine i računovodstvu zaštite nastavljaju se primjenjivati. Društvo ne очekuje da će MSFI 9 utjecati na finansijske izvještaje.

Društvo namjerava usvojiti novi standard s datumom stupanja na snagu.

Dodatak MSFI-ju 10, MSFI-ju 12 i MRS-u 27 – Društva u koja se ulaže (objavljen 31. oktobra 2012. godine, na snazi za godišnje periode koji počinju 1. januara 2014. godine)

Dodatak uvodi definiciju Društva u koje se ulaže kao Društvo koje (i) pribavlja sredstva od ulagača u svrhu pružanja usluga upravljanja ulaganjima, (ii) se obvezuje prema svojim ulagačima da će svrha poslovanja biti ulaganje sredstava isključivo za potrebe porasta njihove vrijednosti ili ostvarenja prihoda od ulaganja i (iii) mjeri i procjenjuje svoja ulaganja na temelju fer vrijednosti. Društva u koje se ulaže iskazivat će svoje podružnice po fer vrijednosti u računu dobiti i gubitka, te će konsolidirati samo one podružnice koje pružaju usluge koje se odnose na ulagačke aktivnosti Društva.

Dodatkom MSFI -ja 12 uvode se nove objave, uključujući sve značajne procjene kojima se utvrđuje radi li se o Društvu u koje se ulaže kao i informacije o finansijskoj ili drugoj podršci nekonsolidiranoj podružnici, bilo da se radi o namjeri pružanja podrške podružnici ili se ista već pruža.

Ovaj dodatak nije primjenjiv za poslovanje Društva.

Godišnja poboljšanja u 2011. godini (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1.januara 2013.godine)

Godišnja poboljšanja rješavaju šest pitanja iz izyještajnog ciklusa 2009.-2011. godine. Sadrže promjene u:

- **MSFI -u 1 - Prva primjena Međunarodnih standarda finansijskog izyještavanja;**
- **MRS -u 1 - Prezentiranje finansijskih izyještaja;**
- **MRS -u 16 - Nekretnine, postrojenja i oprema;**
- **MRS -u 32 - Finansijski instrumenti; Prezentiranje;**
- **MRS -u 34 - Finansijsko izyještavanje za periode tokom godine.**

3. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA

3.1. Faktori finansijskog rizika

Kroz svoju poslovnu aktivnost Društvo je izložena tržišnom riziku, kreditnom riziku i riziku likvidnosti. Upravljanje rizicima u Društvu se bazira na nepredvidivosti razvijanja na finansijskim tržištima, i cilja na to da je moguće da nastanu negativne posljedice na poslovanje Društva. Društvo ne koristi izvedive finansijske instrumente da bi se osiguralo od rizika. Upravljanje rizicima provodi se kroz finansijsku službu i upravu. Finansijski sektor u Društvu identificira i procjenjuje finansijske rizike surađujući s ostalim odjeljenjima u Društvu. Uprava Društva je odgovorna za donošenje uputa i odluka u pogledu upravljanja rizicima.

3.2. Tržišni rizik

Tržišni rizik je rizik da će vrijednost budućih novčanih tokova finansijskog instrumenta fluktuirati zbog promjena u tržišnim uslovima. Tržišni rizik obuhvata tri rizika: valutni rizik, rizik kamante stope i druge cijenovne rizike. Izloženost Društva tržišnom riziku vezana je prvenstveno uz potraživanja i novac i novčane ekvivalente Društva.

Valutni rizik

Funkcionalna valuta Društva je bosanska marka (BAM). Određena imovina denominirana je u stranim valutama koje se preračunavaju u KM po važećem srednjem kursu Centralne banke Bosne i Hercegovine na datum izvještavanja o finansijskom položaju. Razlike koje proizilaze iz toga iskazuju se kao prihod ili rashod u bilansu uspjeha, ali ne utječu na kratkoročne novčane tokove.

Kamatni rizik

Društvo nije izloženo kamatnom riziku.

3.3. Kreditni rizik

Kreditni rizik je vrsta rizika koji nastaje pri ulaganju novčanih sredstava u finansijske plasmane, a sastoji se od opasnosti da se uložena sredstva neće vratiti, odnosno da se uložena sredstva neće vratiti planiranom dinamikom. Kreditnim rizikom se upravlja na najvišem nivou Društva. Kreditni rizici nastaju iz novca i novčanih ekvivalenta, depozita kod banaka i otvorenih potraživanja od kupaca. Za suradnju Društvo bira banke s dobrim ugledom. Kod kupaca se procjenjuje bonitet. Pritom se u obzir uzima finansijska situacija, prethodna iskustva i drugi faktori. Individualni limiti rizika se baziraju na internim i eksternim procjenama u skladu s odlukama Uprave.

Nadoknadi iznos finansijske imovine predstavlja maksimum kreditne izloženosti. Maksimum izloženosti kreditnom riziku na datum izvještavanja je kako slijedi.

FINANSIJSKA IMOVINA	2013	2012
Potraživanja od kupaca i druga potraživanja	1.112.441	952.452
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	9.838	13.341
	1.122.279	965.793

TABELA 7: IZLOŽENOST KREDITNOM RIZIKU

Izloženost kreditnom riziku Društva je većinskim dijelom pod utjecajem indirektnih karakteristika svakog kupca. Društvo ispravlja na teret rashoda vrijednost potraživanja za koju se procjeni da će nastati gubici u odnosu na potraživanja od kupaca i druga potraživanja.

U toku godine Društvo je izvršilo rashodovanje po osnovu ispravke vrijednosti i otpisa potraživanja u iznosu od 231.717,82 KM. Uprava smatra da nisu potrebne dodatne ispravke vrijednosti aktivnih potraživanja. Naplaćena su prethodno otpisana potraživanja od kupaca u iznosu od 138.910,69 KM.

	2013	2012	2011
Rashodi po osnovu ispravke vrijednosti i otpisa potraživanja	231.718	277.020	339.254
Naplaćena otpisana potraživanja	138.911	92.924	111.390

TABELA 8: RASHODI PO OSNOVU ISPRAVKE VRIJEDNOSTI I NAPLAĆENA OTPISANA POTRAŽIVANJA

Društvo je na 31.12.2013. godine raspolažalo gotovinom i gotovinskim ekvivalentima u iznosu od 9.838 KM (2012: 13.341 KM).

Rizik nenaplativosti potraživanja

Ovaj rizik se odnosi na rizik od finansijskih gubitaka, u slučaju da kupac ili ugovorna strana ne ispunjava svoje ugovorne obaveze. Rizik nastaje većinskim dijelom iz potraživanja od prodaje.

Značaj rizika nenaplativosti potraživanja

Knjigovodstvena vrijednost finansijske imovine predstavlja maksimalnu izloženost nenaplativosti potraživanja. Maksimalna izloženost nenaplativosti potraživanja na 31.12.2013. godine prikazana je u narednoj tabeli:

FINANSIJSKA IMOVINA	2013	2012
Potraživanja od kupaca i druga potraživanja	1.112.441	952.452
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	9.838	13.341
	1.122.279	965.793

TABELA 9: IZLOŽENOST RIZIKU NENAPLATIVOSTI POTRAŽIVANJA

Rizik nenaplativosti potraživanja najvećim dijelom vezan je za potraživanja od kupaca i ostala potraživanja. Na ovaj rizik utječu individualne karakteristike svakog kupca.

U toku godine na teret rashoda ispravljeno je 231.717,82 KM potraživanja nastalih na osnovu prodaje. Naplaćena su otpisana potraživanja u iznosu od 138.910,69 KM.

3.4. Rizik likvidnosti

Rizik likvidnosti definira se kao opasnost od neusklađenosti dospjelosti sredstava i obaveza prema izvorima sredstava u privrednim društvima, što za posljedicu može imati teškoće s likvidnošću. Uprava Društva je odgovorna za upravljanje rizikom likvidnosti. Politika za upravljanje rizikom likvidnosti Društva podrazumijeva osiguranje dovoljnih likvidnih sredstava da se obaveze podmire na vrijeme, u uslovima normalnog i ubrzanih poslovanja, bez rizika nanošenja štete ugledu Društva. Društvo teži da iznose novca i novčanih ekvivalenta održi na visokom nivou da bi se očekivani odlivi po osnovu finansijskih obaveza mogli izmiriti na vrijeme.

Društvo aktivno prati odnos između potraživanja od kupaca i ostalih potraživanja i obaveza prema dobavljačima i ostalih obaveza. Na 31.12.2013. koeficijent obrta potraživanja iznosi 1,88 . Trajanje naplate potraživanja u danima iznosilo je 194 dana.

Društvo je izloženo sljedećim rizicima likvidnosti:

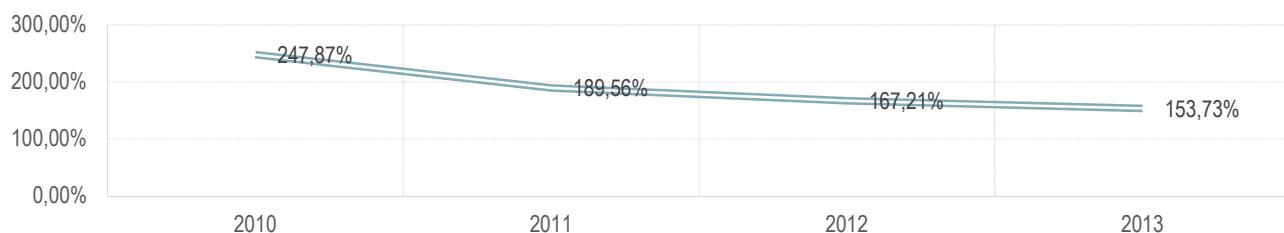
	2013	2012
Dugoročne obaveze po finansijskom leasingu	85.995	159.188
Kratkoročni krediti	121.674	142.910
Obaveze prema dobavljačima	520.597	480.307
	728.266	782.405

TABELA 10: RIZIK LIKVIDNOSTI

3.5. Upravljanje kapitalom

Cilj Društva je da održi jaku bazu kapitala da bi se osigurao održivi razvitak. Kapital obuhvata vlastiti kapital iskazan u bilansu.

ODNOS NETO ZADUŽENJA I ČISTOG VLASTITOG KAPITALA NA 31.12. (NET GEARING)

GRAFIKON 1: NET GEARING POKAZATELJ

Pokazatelj net gearing predstavlja odnos obaveza Društva prema kapitalu. Visok iznos pokazatelja ukazuje na to da je udio obaveza u kapitalu značajan, dok nizak iznos ovog pokazatelja predstavlja nizak udio obaveza u kapitalu. Pokazatelj je sličan pokazatelju odnosa kapitala i obaveza, s tim da koristi djelimično drugačije podatke za izračun i može se doći do drugačijih rezultata.

Visok iznos ovog pokazatelja ukazuje na to da Društvo koristi tuđe izvore finansiranja da podmiri obaveze iz tekućeg poslovanja.

Mogući načini da se smanji visok iznos ovog pokazatelja su recimo da smanji radni kapital. Ovo se postiže tako što se povećava naplata potraživanja, smanjuje stanje zaliha, i/ili produžuju dani plaćanja dobavljačima. Pored toga, smanjenje se može postići povećanjem dobiti.

Sadašnja vrijednost finansijskih instrumenata

Sadašnja vrijednost finansijske imovine i obaveza predstavljena je u sljedećoj tabeli:

SADAŠNJA VRJEDNOST FINANSIJSKIH INSTRUMENATA	Namijenjeno trgovanju	Po fer vrijednosti	Instrumenti osiguranja	Do roka dospijeća	Krediti i potraživanja	Raspoloživo za prodaju	Ostale finansijske obaveze	Knjigovodstvena vrijednost	Sadašnja vrijednost
Novac i novčani ekvivalenti					9.838			9.838	9.838
Dužnički finansijski instrumenti								-	-
Vlasnički finansijski instrumenti								-	-
Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja					1.112.441			1.112.441	1.112.441
Ulaganja u oročene depozite								-	-
UKUPNO	-	-	-	-	1.122.279	-	-	1.122.279	1.122.279
Dugoročni krediti								-	-
Dugoročne obaveze po finansijskom leasingu						85.995	85.995	85.995	85.995
Kratkoročni krediti						121.674	121.674	121.674	121.674
Obaveze prema dobavljačima						520.597	520.597	520.597	520.597
UKUPNO	-	-	-	-	-	728.266	728.266	728.266	728.266

TABELA 11: SADAŠNJA VRJEDNOST FINANSIJSKIH INSTRUMENATA

4. OBJAŠNJENJA PO POZICIJAMA FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA

4.1. Prikazi od prodaje

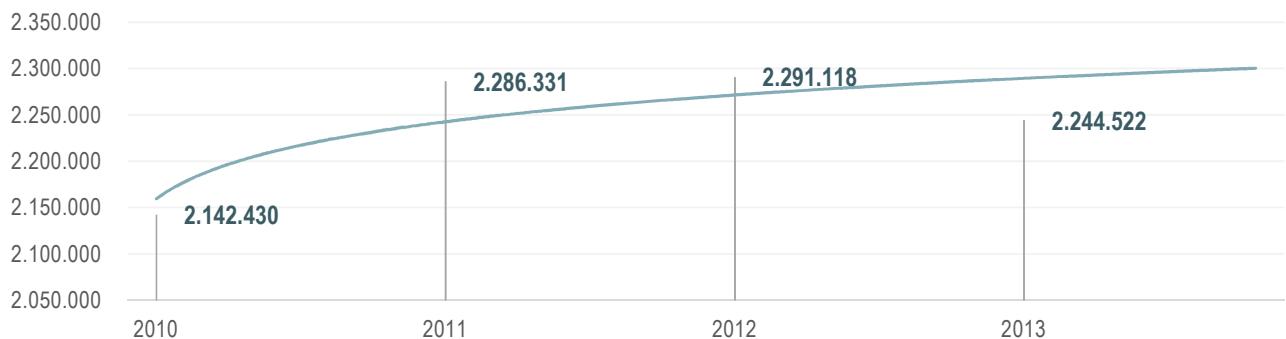
POSLOVNI PRIHODI	2013	2012	2011
Prihodi od prodaje učinaka	2.088.622	2.123.350	1.952.165
Ostali poslovni prihodi	155.900	167.768	151.770
Ukupno poslovni prihodi	2.244.522	2.291.118	2.286.331

TABELA 12: PRIHODI OD PRODAJE ROBE

Poslovni prihodi Društva u 2013. godini iznosili su 2.244.522 KM (2012: 2.291.118 KM). Ovi prihodi se sastoje najvećim dijelom iz prihoda od prodaje učinaka na domaćem tržištu u iznosu od 2.088.622 KM. Ostali poslovni prihodi ostvareni su iz prihoda od subvencija, premija, poticaja i sl. u iznosu od 26.479 KM, prihoda od donacija u iznosu od 126.795 KM, prihoda iz namjenskih izvora finansiranja u iznosu od 2.065 KM, te od ostalih poslovnih prihoda po drugim osnovama u iznosu od 561 KM.

Kako možemo primijetiti iz narednog grafikona kretanje poslovnih prihoda u 2013. godini ima negativan trend razvitka.

POSLOVNI PRIHODI

GRAFIKON 2: KRETANJE POSLOVNIH PRIHODA ZA POSLJEDNJE 4 GODINE

Naredni grafikon ukazuje na strukturu poslovnih prihoda za 2013., 2012., i 2011. i 2010. godinu.

STRUKTURA POSLOVNIH PRIHODA

GRAFIKON 3: STRUKTURA POSLOVNIH PRIHODA ZA POSMADRANE POSLOVNE PERIODE

U odnosu na prethodnu poslovnu godinu kod prihoda od prodaje učinaka zabilježen je pad u iznosu od 34.728 KM, odnosno za 1,64%. Najznačajniji dio prihoda od prodaje učinaka odnosi se na prihode od pruženih usluga za odvoz smeća fizičkim licima na domaćem tržištu koji su u tekućem periodu ostvareni u iznosu od 980.680,84 KM. U odnosu na prethodnu poslovnu godinu ovi prihodi su veći za iznos od 12.554,11 KM.

4.2. Materijalni troškovi

MATERIJALNI TROŠKOVI	2013	2012	2011
Materijalni troškovi	416.297	448.277	385.553
Ukupno materijalni troškovi	416.297	448.277	385.553

TABELA 13: MATERIJALNI TROŠKOVI

Materijalni troškovi sastoje se od svih materijalnih troškova koji su u toku perioda evidentirani na kontima grupe 51. Naredna tabela daje pregled navedenih troškova:

		2013	2012	Iznos promjene	% promjene
51	MATERIJALNI TROŠKOVI	416.297	448.277	-31.980	-7,13%
511	Utrošene sirovine i materijal	92.688	135.624	-42.936	-31,66%
512	Utrošena energija i gorivo	256.066	248.372	7.694	3,10%
513	Utrošeni rezervni dijelovi	52.575	36.495	16.080	44,06%
514	Otpis inventara, ambalaže i autoguma	14.968	27.786	-12.818	-46,13%

TABELA 14: PREGLED MATERIJALNIH TROŠKOVA

Materijalni troškovi u poslovnoj 2013. godini iznosili su 416.297 KM (2012: 448.277 KM). U odnosu na prethodnu poslovnu godinu zabilježeno je smanjenje na ovom kontu u iznosu od 31.980 KM, odnosno za 7,13%. Najznačajniji dio materijalnih troškova odnosi se na utrošenu energiju i gorivo u iznosu od 256.066 KM (2012: 6.016.636 KM). Od toga se najveći dio odnosi na troškove goriva – eurodiesel u iznosu od 234.736,11 KM.

Troškove utrošenih sirovina i materijala u iznosu od 92.688 KM čine najvećim dijelom troškovi materijala u iznosu od 80.141,84 KM. Ovi troškovi bilježe značajno smanjenje u odnosu na prethodnu poslovnu godinu u iznosu od 42.936 KM, odnosno 31,66%.

Utrošeni rezervni dijelovi su u tekućoj poslovnoj godini iznosili 52.575 KM i u odnosu na 2012. poslovnu godinu veći su za iznos od 16.080 KM, odnosno za 44,06%.

Na otpis inventara, ambalaže i autoguma knjižen je rashod u iznosu od 14.968 KM.

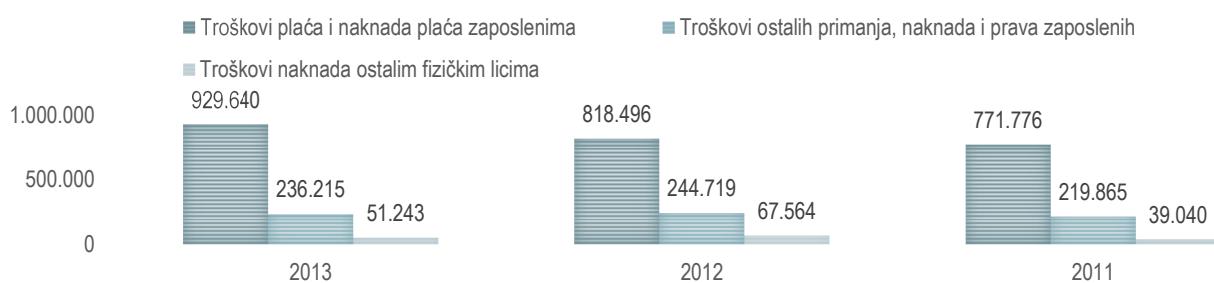
4.3. Troškovi plaća i ostalih ličnih primanja

TROŠKOVI PLAĆA I OSTALIH LIČNIH PRIMANJA	2013	2012	2011
Troškovi plaća i naknada plaća zaposlenima	929.640	818.496	771.776
Troškovi ostalih primanja, naknada i prava zaposlenih	236.215	244.719	219.865
Troškovi naknada ostalim fizičkim licima	51.243	67.564	39.040
Ukupno troškovi plaća i ostalih ličnih primanja	1.217.098	1.130.779	1.030.681

TABELA 15: TROŠKOVI PLAĆA I OSTALIH LIČNIH PRIMANJA

Troškovi plaća i ostalih ličnih primanja za poslovnu 2013. godinu iznosili su 1.217.098 (2012: 1.130.779 KM). U odnosu na prethodnu poslovnu godinu kod troškova neto plaća i naknada plaća zabilježeno je povećanje u iznosu od 111.144 KM, dok je kod troškova ostalih primanja, naknada i prava zaposlenih zabilježeno smanjenje u iznosu od 8.504 KM. Troškovi naknada ostalim fizičkim licima manji su u tekućoj godini za iznos od 16.321 KM.

STRUKTURA TROŠKOVA PLAĆA I OSTALIH LIČNIH PRIMANJA

GRAFIKON 4: STRUKTURA TROŠKOVA PLAĆA I OSTALIH LIČNIH PRIMANJA

Troškovi plaća i ostalih ličnih primanja sastoje se od troškova knjiženih u grupi 52, kako je prikazano u sljedećoj tabeli:

		2013	2012	Iznos promjene	% promjene
52	TROŠKOVI PLAĆA I OSTALIH PRIMANJA ZAPOSLENIH I DRUGIH FIZIČKIH LICA	1.217.098	1.130.779	86.319	7,63%
520	Troškovi plaća	929.640	818.496	111.144	13,58%
523	Troškovi službenih putovanja zaposlenih	2.960	3.688	-728	-19,74%
524	Troškovi ostalih primanja, naknada i materijalnih prava zaposlenika	233.255	241.031	-7.776	-3,23%
527	Troškovi naknada članovima odbora, komisija i sl.	32.879	27.456	5.423	19,75%
529	Troškovi naknada ostalim fizičkim licima	18.364	40.108	-21.744	-54,21%

TABELA 16: TROŠKOVI PLAĆA I OSTALIH LIČNIH PRIMANJA GRUPA 52

Iz prethodne tabele može se uočiti da je značajno povećanje u odnosu na prethodni period zabilježeno na poziciji troškova plaća i naknada plaća zaposlenima u iznosu od 111.144 KM.

Troškovi ostalih primanja, naknada i prava zaposlenih odnose se na naknade za ishranu u toku rada u iznosu od 155.965,38 KM, naknade troškova prevoza na posao i sa posla u iznosu od 40.659,36 KM, isplate regresa za godišnji odmor u iznosu od 26.155 KM, isplate otpremnine u iznosu od 2.508 KM, jubilarne i druge nagrade zaposlenima u iznosu od 4.134 KM, pomoći i naknade za u slučaju slučaju smrti članova porodice u iznosu od 3.328 KM, ostale pomoći i naknade troškova zaposlenima u iznosu od 505,19 KM.

Troškovi naknada ostalim fizičkim licima odnose se na troškove naknada članovima odbora, komisija i sl. u iznosu od 32.879 KM. U odnosu na prethodnu poslovnu godini, ovi troškovi su veći za iznos od 5.423 KM. Značajan dio troškova naknada ostalim fizičkim licima odnosi se na troškove ugovora o djelu u iznosu od 18.364 KM. U okviru ove pozicije zabilježeno je smanjenje u iznosu od 21.744 KM.

Prosječan broj zaposlenih u 2013. godini iznosio je 65 uposlenika (2012: 64 uposlenika).

4.4. Troškovi proizvodnih usluga

TROŠKOVI PROIZVODNIH USLUGA	2013	2012	2011
Troškovi proizvodnih usluga	66.081	76.890	46.768
Ukupno troškovi proizvodnih usluga	66.081	76.890	46.768

TABELA 17: TROŠKOVI PROIZVODNIH USLUGA

Troškovi proizvodnih usluga u poslovnoj godini 2013. godini iznosili su 66.081 KM (2013: 76.890 KM), a čine ih kako je navedeno u sljedećoj tabeli:

		2013	2012	Iznos promjene	% promjene
53	TROŠKOVI PROIZVODNIH USLUGA	66.081	76.890	-10.809	-14,06%
530	Troškovi usluga izrade i dorade učinaka	8.472	0	8.472	-
531	Troškovi transportnih usluga	5.498	2.325	3.173	136,47%
532	Troškovi usluga održavanja	46.728	59.960	-13.232	-22,07%
533	Troškovi zakupa	2.000	2.000	0	0,00%
535	Troškovi reklame i sponzorstva	1.340	2.466	-1.126	-45,66%
539	Troškovi ostalih usluga	2.043	10.139	-8.096	-79,85%

TABELA 18: TROŠKOVI PROIZVODNIH USLUGA GRUPA 53

Značajno mjesto u ovim rashodima zauzimaju troškovi usluga održavanja koji su u tekućoj poslovnoj godini iznosili 46.728 KM. Ovi rashodi manji su u odnosu na prethodni period za iznos od 13.232 KM, odnosno za 22,07%. Odnose se najvećim dijelom na usluge tekućeg održavanja u iznosu od 26.630,66 KM, te na troškove registracije vozila u iznosu od 12.583,78 KM.

Troškovi usluge izrade i dorade učinaka u tekućoj poslovnoj godini iznosili su 8.471,53 KM.

Troškovi transportnih usluga iznosili su 5.498 KM (2012: 2.325 KM). Od toga se iznos od 5.486,32 KM odnosi na troškove transportnih usluga, a preostali iznos od 12 KM na usluge špedicije. U odnosu na prethodnu poslovnu godinu ovi troškovi su se povećali za iznos od 3.173 KM, odnosno za 136,47%.

4.5. Troškovi amortizacije

AMORTIZACIJA	2013	2012	2011
Troškovi amortizacije	247.040	249.967	207.780
Ukupno troškovi amortizacije	247.040	249.967	207.780

TABELA 19: RASHODI AMORTIZACIJE

Rashodi amortizacije u tekućem periodu iznosili su 247.040 KM. Rashodi amortizacije u tekućem periodu manji su za iznos od 2.927 KM, odnosno za 1,17%.

4.6. Troškovi rezervisanja

TROŠKOVI REZERVISANJA	2013	2012	2011
Troškovi rezervisanja	107.964	7.216	32.570
Ukupno troškovi rezervisanja	107.964	7.216	32.570

TABELA 20: TROŠKOVI REZERVISANJA

Troškovi rezervisanja su u tekućoj poslovnoj godini iznosili 107.964 KM i odnose se na troškove rezervisanja za sudske sporove i štetne ugovore. U odnosu na prethodnu poslovnu godinu bilježe značajno povećanje u iznosu od 100.748 KM.

4.7. Nematerijalni troškovi

NEMATERIJALNI TROŠKOVI	2013	2012	2011
Nematerijalni troškovi	86.823	154.550	145.832
Ukupno nematerijalni troškovi	86.823	154.550	145.832

TABELA 20: NEMATERIJALNI TROŠKOVI

Nematerijalni troškovi u poslovnoj 2013. godini iznosili su 86.823 KM. U odnosu na prethodnu poslovnu godinu ovi troškovi su se smanjili za iznos od 67.727 KM, odnosno za 43,82%. Naredna tabela daje prikaz nematerijalnih troškova nastalih u 2013. godini.

55	NEMATERIJALNI TROŠKOVI	2013	2012	Iznos promjene	% promjene
550	Troškovi neproizvodnih usluga	8.419	17.183	-8.764	-51,00%
551	Troškovi reprezentacije	13.738	12.876	862	6,69%
552	Troškovi premija osiguranja	11.125	8.893	2.232	25,10%
553	Troškovi platnog prometa	3.135	3.031	104	3,43%
554	Troškovi poštanskih i telekomunikacijskih usluga	15.146	13.903	1.243	8,94%
555	Troškovi poreza, naknada, taksi i drugih dadžbina na teret pravnog lica	27.715	93.054	-65.339	-70,22%
556	Troškovi članskih doprinosa i sličnih obaveza	2.153	1.973	180	9,12%
559	Ostali nematerijalni troškovi	5.392	3.637	1.755	48,25%

TABELA 21: NEMATERIJALNI TROŠKOVI GRUPA 55

Nematerijalni troškovi sastoje se od troškova neproizvodnih usluga u iznosu od 8.419 KM, troškova reprezentacije u iznosu od 13.738 KM, troškova premija osiguranja u iznosu od 11.125 KM, troškova platnog prometa u iznosu od 3.135 KM, troškova poštanskih i telekomunikacijskih usluga u iznosu od 15.146 KM, troškova poreza, naknada, taksi i drugih dadžbina na teret pravnog lica u iznosu od 27.715 KM, troškova članskih doprinosa i sličnih obaveza u iznosu od 2.153 KM, te ostalih nematerijalnih troškova u iznosu od 5.392 KM.

Najznačajnije smanjenje bilježi pozicija troškovi poreza, naknada, taksi i drugih dadžbina na teret pravnog lica koji su u odnosu na prethodnu poslovnu godinu manji za iznos od 65.339 KM, odnosno za 70,22%. U tekućoj poslovnoj godini Društvo nije imalo troškove po članu 30. Odluke o javnim parkinzima u iznosu od 47.854 KM, koje su činile najveći dio troškova u okviru ove pozicije u 2012. poslovnoj godini.

4.8. Finansijski prihodi

FINANSIJSKI PRIHODI	2013	2012	2011
Prihodi od kamata	21.695	1.558	258
Ostali finansijski prihodi	12.860	17.384	6.648
Ukupno finansijski prihodi	34.555	18.942	9.632

TABELA 22: FINANSIJSKI PRIHODI

Društvo je u toku poslovne godine ostvarilo finansijske prihode u iznosu od 34.555 KM (2012: 18.942 KM). Finansijski prihodi odnose se na prihode od kamata u iznosu od 21.695 KM, i na ostale finansijske prihode u iznosu od 12.860 KM. U odnosu na prethodnu poslovnu godinu ostali finansijski prihodi su se povećali za iznos od 15.613 KM, odnosno za 82,43%.

Prihodi od kamata se najvećim dijelom sastoje od prihoda od kamata po osnovu tužbi pravnim licima u iznosu od 21.195,58 KM.

Ostali finansijski prihodi se odnose na prihode po osnovu rabata u iznosu od 2.192,86 KM, naknadno primljena odobrenja od povjerioca u iznosu od 10.666,52 KM i ostale finansijske prihode u iznosu od 0,73 KM.

4.9. Finansijski rashodi

FINANSIJSKI RASHODI	2013	2012	2011
Rashodi kamata	3.942	4.753	9.459
Negativne kursne razlike	0	686	1.810
Ostali finansijski rashodi	0	3.968	223
Ukupno finansijski rashodi	3.942	9.407	11.492

TABLICA 26: FINANSIJSKI RASHODI

Finansijski rashodi Društva su na 31.12.2013. godine iznosili 3.942 KM. Finansijski rashodi se odnose na rashode kamata.

U odnosu na prethodnu poslovnu godinu finansijski rashodi su manji za iznos od 5.465 KM, odnosno za 58,10%.

4.10. Ostali prihodi i dobici

OSTALI PRIHODI I DOBICI	2013	2012	2011
Dobici od prodaje stalnih sredstava	0	1.730	5.620
Naplaćena otpisana potraživanja	138.911	92.924	111.390
Otpis obaveza, ukinuta rezervisanja i ostali prihodi	124.907	6.053	0
Ukupno ostali prihodi i dobici	263.818	100.707	117.010

TABELA 23: OSTALI PRIHODI I DOBICI

Ostali prihodi i dobici u poslovnoj 2013. godini iznosili su 263.818 KM. U odnosu na prethodnu poslovnu godinu ovi prihodi su veći za iznos od 163.111 KM, odnosno za 161,97%.

Prihodi od naknadno naplaćenih otpisanih potraživanja u 2013. poslovnoj godini su iznosila 138.911 KM, i u odnosu na 2012. godinu bilježe povećanje u iznosu od 45.987 KM.

Otpis obaveza, ukinuta rezervisanja i ostali prihodi također bilježe povećanje u iznosu od 118.854 KM, i u 2013. godini iznose 124.907 KM.

4.11. Ostali rashodi i gubici

OSTALI RASHODI I GUBICI	2013	2012	2011
Gubici od prodaje i rashodovanja stalnih sredstava	0	240	318
Manjkovi	13	0	0
Rashodi po osnovu ispravke vrijednosti i otpisa potraživanja	231.718	277.020	339.254
Rashodi i gubici na zalihamama i ostali rashodi	97.839	2.178	38.815
Ukupno ostali rashodi i gubici	329.570	279.438	378.387

TABELA 24: OSTALI RASHODI I GUBICI

Ostali rashodi i gubici u poslovnoj 2013. godini iznosili su 329.570 KM. Značajno mjesto u ovim rashodima imaju rashodi po osnovu ispravke vrijednosti i otpisa potraživanja u iznosu od 231.718 KM. Ostale rashode čine još i manjkovi u iznosu od 13 KM i rashodi i gubici na zalihamama i ostali rashodi u iznosu od 97.839 KM.

4.12. Rezultat poslovanja

REZULTAT POSLOVANJA	2013	2012	2011
Neto dobit neprekinutog poslovanja	60.038	47.673	6.119
Neto dobit neprekinutog poslovanja	60.038	47.673	6.119

TABELA 25: REZULTAT POSLOVANJA

Društvo je u poslovnoj godini 2013. ostvarilo neto dobit u iznosu od 60.038 KM (2012: 47.673 KM).

4.13. Kretanje nematerijalne i materijalne imovine

	PROMJENE MATERIJALNIH STALNIH SREDSTAVA						
	Bilješka	Zemljište	Gradevinski objekti	Postrojenja i oprema	Alati, pogonski i kancelarijski namještaj	Transportna sredstva	Ukupno
Troškovi nabavke							
Stanje na dan 01.01.2012 godine		43.320	458.959	411.294	85.128	1.804.415	2.803.116
Nabavka/Povećanje				5.179	2.870	25.000	33.049
Smanjenje				(9.212)	(10.281)		(19.493)
Stanje na dan 31.12.2012.godine		43.320	458.959	407.261	77.717	1.829.415	2.816.672
Stanje na dan 01.01.2013.godine		43.320	458.959	407.261	77.717	1.829.415	2.816.671
Nabavka/Povećanje			409.540	403.529	45.146	1.966.802	2.825.016
Otuđenja/Smanjenja			(409.540)	(384.961)	(79.941)	(2.028.896)	(2.903.338)
Stanje na dan 31.12.2013. godine		43.320	458.959	425.828	42.922	1.767.320	2.738.349
Amortizacija i gubici od umanjenja vrijednosti							
Stanje na dan 01.01.2012. godine			177.958	134.576	73.931	1.298.749	1.685.214
Amortizacija za tekući period			18.042	67.793	2.991	161.140	249.966
Otuđenja				(9.128)	(10.124)		(19.252)
Stanje na dan 31.12.2012. godine			196.000	193.241	66.798	1.459.889	1.915.928
Stanje na dan 01.01.2013. godine			196.000	193.241	66.798	1.459.889	1.915.929
Amortizacija za tekući period			214.043	265.625	40.187	1.642.952	2.162.806
Otuđenja			(196.000)	(193.241)	(69.023)	(1.659.370)	(2.117.634)
Stanje na dan 31.12.2013. godine			214.043	265.625	37.962	1.443.470	1.961.100
Knjigovodstvene vrijednosti							
Stanje na dan 01.01.2012. godine		43.320	281.001	276.718	11.197	505.666	1.117.902
Stanje na dan 31.12.2012. godine		43.320	262.959	214.020	10.919	369.526	900.743
Stanje na dan 31.12.2013. godine		43.320	244.916	160.203	4.959	323.850	777.249

TABELA 26: BILJEŠKE MATERIJALNA IMOVINA

4.14. Zalihe

ZALIHE	2013	2012	2011
Sirovine, materijal, rezervni dijelovi i sitan inventar	64.326	23.332	33.805
Ukupno zalihe	64.326	23.332	33.805

TABELA 27: ZALIHE

Stanje zaliha na dan 31.12.2013. godine iznosilo je 64.326 KM, a odnosi se na zalihe sirovina i materijala, rezervnih dijelova i sitnog inventara.

Bruto knjigovodstvena vrijednost zaliha na 31.12.2013. godine iznosi 91.131 KM. Ispravka vrijednosti zaliha iznosi 26.805 KM, dok neto knjigovodstvena vrijednost na posmatrani datum iznosi 64.326 KM. U odnosu na prethodnu poslovnu godinu nije došlo do značajne promjene strukture zaliha.

Revizijom nismo utvrdili da postoji moguće precjenjivanje zaliha. Zalihe se mjere po trošku nabave ili po neto utrživoj vrijednosti, ovisno o tome što je niže u skladu s načelom opreznosti. Koeficijent obrta zaliha se u odnosu na prethodne periode smanjio, što ukazuje na negativan trend. Stanje zaliha iskazano u finansijskim izvještajima usklađeno je sa stanjem zaliha iskazanim u bruto bilansu i popisnim listama. Nismo utvrdili materijalno značajne nedostatke u odnosu na popis zaliha Društva.

4.15. Gotovina i gotovinski ekvivalenti

GOTOVINA I GOTOVINSKI EKVIVALENTI	2013	2012	2011
Gotovina	9.838	13.341	18.758
Ukupno gotovina i gotovinski ekvivalenti	9.838	13.341	18.758

TABELA 28: GOTOVINA I GOTOVINSKI EKVIVALENTI

Gotovina i gotovinski ekvivalenti obuhvataju gotovinu s prvobitnim dospijećem tri mjeseca ili manje i koja podliježe neznatnom riziku promjene vrijednosti. Društvo je na 31.12.2013. godine imalo 9.838 KM na raspolaganju (2012: 13.341 KM). Gotovinu Društva čini novac na transakcijskim računima u domaćoj valuti u iznosu od 2.620,98 KM i novac na blagajno u domaćoj valuti u iznosu od 7.217,45 KM.

U odnosu na prethodnu poslovnu godinu stanje gotovine i gotovinskih ekvivalenta manje je za 3.503 KM.

Nije bilo značajnih promjena u **strukturi** gotovine i gotovinskih ekvivalenta. Transakcije vezane za blagajničko poslovanje provede se u skladu s propisima. Stanja iskazana na žiro – računima banaka na 31.12.2013. godine odgovaraju stanju iskazanom na izvodima poslovnih banaka.

4.16. Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja

POTRAŽIVANJA OD KUPACA I DRUGA KRATKOROČNA POTRAŽIVANJA	2013	2012	2011
Kupci u zemlji	1.109.942	949.953	718.855
Druga kratkoročna potraživanja	2.499	2.499	3.458
Ukupno kratkoročna potraživanja	1.112.441	952.452	722.313

TABELA 29: POTRAŽIVANJA OD KUPACA I OSTALA POTRAŽIVANJA

Ukupna kratkoročna potraživanja na 31.12.2013. godine iznosila su 1.112.441 KM (2012: 952.452 KM). U odnosu na prethodni period potraživanja od kupaca su povećala se za iznos od 159.898 KM, a druga potraživanja su ostala ista.

Nismo utvrdili da postoje potraživanja koja nisu valjana. Društvo potraživanja od kupaca iskazuje u pravilnom periodu. Navedena potraživanja pripadaju Društvu.

Bruto vrijednost kratkoročnih potraživanja na 31.12.2013. godine iznosi 2.830.361 KM, ispravka vrijednosti iznosi 1.717.920 KM, dok neto vrijednost kratkoročnih potraživanja iznosi 1.112.441 KM.

4.17. Kapital

KAPITAL	2013	2012	2011
Osnovni kapital	405.133	405.133	405.133
Neraspoređena dobit	257.189	197.151	79.266
Ukupno kapital	662.322	602.284	484.399

TABELA 30: KAPITAL DRUŠTVA

Ukupan kapital Društva na 31.12.2013. godine iznosi 662.322 KM (2012: 602.284 KM). Kapital Društva sastoji se od osnovnog kapitala i neraspoređene dobiti.

Iznos osnovnog kapitala odgovara iznosu osnovnog kapitala iskazanom u sudskom rješenju. Rezultat poslovanja je ispravno prenesen iz bilansa uspjeha u bilans stanja.

4.18. Dugoročna razgraničenja i rezervisanja

DUGOROČNA REZERVISANJA	2013	2012	2011
Dugoročna rezervisanja za troškove i rizike	107.964	0	471.402
Dugoročna razgraničenja	141.167	242.962	0
Dugoročna rezervisanja	249.131	242.962	471.402

TABELA 31: DUGOROČNA RAZGRANIČENJA I REZERVIRANJA

Dugoročna rezervisanja odnose se na dugoročna rezervisanja za troškove i rizike u iznosu od 107.964 KM i dugoročna razgraničenja koja čine odloženi prihodi po osnovu donacija u iznosu od 141.167 KM (2012: 242.962 KM).

4.19. Dugoročne obaveze

DUGOROČNE OBAVEZE	2013	2012	2011
Dugoročne obaveze po finansijskom leasingu	85.995	159.188	231.111
Dugoročne obaveze	85.995	159.188	231.111

TABELICA 42: DUGOROČNE OBAVEZE

Dugoročne obaveze su u poslovnoj 2013. godini iznosile 85.995 KM. Ove obaveze se odnose na obaveze po osnovu finansijskog lizinga kod Raiffeisen banke za parkomate. U odnosu na prethodnu poslovnu godinu, dugoročne obaveze su manje za iznos od 73.193 KM.

4.20. Kratkoročne finansijske obaveze

KRATKOROČNE FINANSIJSKE OBAVEZE	2013	2012	2011
Kratkoročni krediti uzeti u zemlji	60.632	77.004	238
Kratkoročni dio dugoročnih obaveza	61.042	65.906	72.375
Kratkoročne finansijske obaveze	121.674	142.910	72.613

TABELA 32: KRATKOROČNE FINANSIJSKE OBAVEZE

Kratkoročne finansijske obaveze za tekuću poslovnu godinu iznosile su 121.674 KM (2012: 142.910 KM), a sastoje se od ostalih kratkoročnih kredita uzetih u zemlji u iznosu od 60.632 KM i kratkoročnog dijela dugoročnih obaveza u iznosu od 61.042 KM. U odnosu na prethodnu poslovnu godinu, kratkoročne finansijske obaveze su manje za iznos od 21.236 KM.

4.21. Obaveze iz poslovanja

OBAVEZE IZ POSLOVANJA	2013	2012	2011
Dobavljači u zemlji	520.597	480.307	475.284
Ostale obaveze iz poslovanja	77.975	47.854	0
Obaveze iz poslovanja	598.572	528.161	475.284

TABELA 33: OBAVEZE IZ POSLOVANJA

Obaveze iz poslovanja na 31.12.2013. godine iznosile su 598.572 KM (2012: 528.161 KM). Obaveze iz poslovanja odnose se na obaveze prema dobavljačima u iznosu od 520.597 KM i ostale obaveze iz poslovanja u iznosu od 77.975 KM. U odnosu na prethodnu poslovnu godinu obaveze iz poslovanja su veće za 70.411 KM.

4.22. Obaveze po osnovu plaća

OBAVEZE PO OSNOVU PLAĆA	2013	2012	2011
Obaveze po osnovu plaća i naknada plaća	87.533	68.333	101.177
Obaveze za ostala primanja zaposlenih	17.702	18.542	15.757
Obaveze po osnovu plaća	105.235	86.875	116.934

TABLICA 46: OBAVEZE PO OSNOVU PLAĆA

Obaveze po osnovu plaća, naknada i ostalih primanja zaposlenih na 31.12.2013. godine iznosile su 105.235 KM (2012: 86.875 KM). Obaveze po osnovu plaća sastoje se od obaveza po osnovu plaća i naknada plaća u iznosu od 87.533 KM i obaveza za ostala primanja zaposlenih u iznosu od 17.702 KM.

4.23. Ostale kratkoročne obaveze

OSTALE KRATKOROČNE OBAVEZE	2013	2012	2011
Druge obaveze	58.872	40.082	2.120
Obaveze za PDV	23.420	29.895	18.585
Obaveze za ostale poreze i druge dadžbine	27.265	19.969	18.303
Obaveze za porez na dobit	7.020	13.358	2.027
Ostale kratkoročne obaveze	116.577	103.304	41.035

TABLICA 1: OSTALE KRATKOROČNE OBAVEZE

Druge obaveze su u poslovnoj 2013. godini iznosile 116.577 KM. Ove obaveze se sastoje od drugih obaveza u iznosu od 58.872 KM, obaveza za porez na dodanu vrijednost u iznosu od 23.420 KM, obaveza za ostale poreze i druge dadžbine u iznosu od 27.265 KM i obaveza za porez na dobit u iznosu od 7.020 KM.

5. Utvrđivanje poštivanja zakona od strane uposlenih u Društvu

U toku revizije nismo uočili slučajeve nepoštivanja zakonskih odredbi u knjigovodstvu Društva, te pri sastavljanju finansijskih izvještaja.

6. Pristup informacijama

Zakonski zastupnici Društva dali su nam sva potrebna objašnjenja i dokaze. Kao dio dokumentacije o vršenju revizije pohranili smo i pismo o izjavi odgovornosti zakonskih zastupnika za finansijske izvještaje Društva. Zaposleni u Društvu su nam omogućili pristup potreboj dokumentaciji, te u svakom trenutku odgovarali na pitanja postavljana od strane revizora.

7. Negativne promjene u poslovanju i materijalno značajni gubici

Mišljenja smo da Društvo u poslovnoj godini 2013. nije imalo značajan negativan razvitak poslovanja.

8. Osvrt na pitanje poštivanja principa vremenske neograničenosti poslovanja

Naša odgovornost je da tokom provođenja revizije finansijskih izvještaja ocijenimo da li je prihvatljiva procjena uprave da finansijske izvještaje sastavi na osnovi prepostavke vremenske neograničenosti poslovanja, kao i da razmotrimo postoje li događaji i okolnosti koji upućuju na veliku neizvjesnost glede vremenski neograničenog poslovanja, a koji bi trebali biti objavljeni u finansijskim izvještajima.

Obavezni smo da ocijenimo procjenu uprave da Društvo nastavi poslovati u vremenski neograničenom roku, i to za period koje je koristila uprave, a koje ne može biti kraće od 12 mjeseci.

Nakon provođenja odgovarajućih radnji kojima ocjenjujemo prepostavku vremenske neograničenosti poslovanja, i razmatranja prikladnosti objava u finansijskim izvještajima izrazili smo pozitivno mišljenje.

Mišljenja smo da vremenska neograničenost poslovanja Društva nije ugrožena u doglednoj budućnosti.

9. Osvrt na interne kontrole

Nismo otkrili značajnije nedostatke koje smo dužni komunicirati Upravi. Ključni rizici su identificirani, te se kontinuirano radi na njihovom uklanjanju. Računovodstvene politike se dosljedno primjenjuju. Osoblje je kompetentno i posjeduje dovoljno znanja da kvalitetno obavlja svoj posao. Struktura upravljanja je hijerarhijska. Poslovanje je centralizirano. Informacioni sistemi su pouzdani i sigurni. Kontrole se vrše na odgovarajući način. Napominjemo da su zaključci donešeni na osnovu uzorka. Mišljenja smo da Društvo samo prepozna problematična područja poslovanja, te da efikasno radi na uklanjanju postojećih problema.

10. Sažetak značajnih rizika na nivou Društva

Nismo uočili značajne rizike u poslovanju Društva.

11. Osvrt na porezne aspekte u Društvu

Društvo je obveznik plaćanja direktnih i indirektnih poreza. Stopa poreza na dodanu vrijednost iznosi 17%, a stopa poreza na dobit iznosi 10%.

12. Sažetak uočenih pogrešnih prikazivanja i utjecaj istih na mišljenje

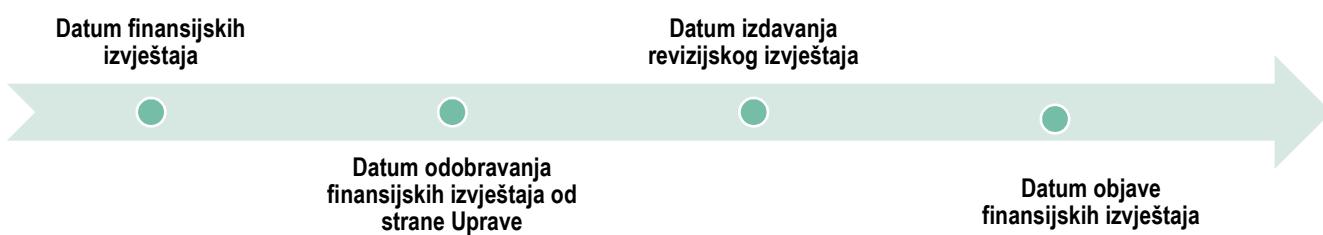
Mišljenja smo da ne postoje materijalno značajna pogrešna prikazivanja koja bi imala utjecaj na mišljenje revizora.

13. Osvrt na činjenice za koje imamo obavezu obavijestiti Upravu

Naša revizija nije otkrila značajna pitanja koja se odnose na pitanje otkrivanja prevare ili materijalno značajnih pogrešnih prikazivanja, ili pitanja ugroženosti poslovanja za koje smo dužni obavijestiti upravu.

14. Značajni događaji nakon datuma bilansa

U skladu s Međunarodnim Revizijskim Standardom 560.4. ciljevi revizora su nam da pribavimo dovoljne i primjerene revizijske dokaze o tome da li su se u događaji nastali nakon datuma finansijskih izvještaja i datuma izdavanja revizijskog mišljenja primjereni odrazili finansijskim izvještajima, te da primjereni reagiramo na činjenice koje su nam stavljenе na uvid nakon datuma izdavanja izvještaja o obavljenoj reviziji, koje bi, da su bile poznate na taj dan mogle uzrokovati mijenjanje mišljenja revizora.

U skladu s revizijskim procedurama koje se tiču naknadnih događaja Upravi Društva postavili smo sljedeća pitanja, te dobili sljedeće odgovore:

- ✓ *Da li je došlo do nekih novih čvrsto preuzetih obaveza, pozajmljivanja ili jamstava? NE*
- ✓ *Da li je planirana ili se dogodila prodaja ili stjecanje značajnog dijela imovine? NE*
- ✓ *Da li su planirana ili su se dogodila povećanja kapitala? NE*
- ✓ *Da li je došlo do uništavanja značajnog dijela imovine subjekta? NE*
- ✓ *Da li je došlo do značajnih promjena u vezi s nepredvidivim obavezama u skladu s MRS 37? NE*
- ✓ *Da li su obavljena neka neobična računovodstvena prepravljanja ili se tek namjeravaju obaviti? NE*
- ✓ *Da li nešto dogodilo ili će se vjerovatno dogoditi nešto bi moglo dovesti u pitanje prikladnosti računovodstvenih politika primijenjenih pri sastavljanju finansijskih izvještaja? NE*
- ✓ *Da li je nastao neki događaj koji je relevantan za mjereno procjena ili rezervisanja sadržanim u finansijskim izvještajima Društva? NE*
- ✓ *Da li je nastao neki događaj koji bi utjecao na nadoknadivu vrijednost imovine, odnosno što bi uzrokovalo umanjenje vrijednosti imovine u skladu s MRS 36? NE*

15. Najvažniji finansijski pokazatelji Društva

Napomena: finansijski pokazatelji prikazani u nastavku dio su provedenih analitičkih radnji u procesu revizije. Za donošenje zaključaka o poslovanju Društva, odnosno za donošenje zaključaka o rezultatima pokazatelja upućujemo na analize provedene od samog Društva.

POKAZATELJ	2013	2012	IZNOS PROMJENE	PROCENAT PROMJENE
BILANS USPJEHA				
Dobit od poslovnih aktivnosti	100.744	223.439	-122.695	-54,91%
Neto dobit perioda	60.038	47.673	12.365	25,94%
Poslovni prihod	2.244.522	2.291.118	-46.596	-2,03%
Poslovni rashodi	2.143.778	2.067.679	76.099	3,68%
Amortizacija	247.040	249.967	-2.927	-1,17%
Troškovi plaća i ostalih ličnih primanja	1.217.098	1.130.779	86.319	7,63%
Porezni rashodi perioda	7.865	6.570	1.295	19,71%
POKAZATELJI PROFITABILNOSTI				
Neto profitna marža	2,67%	2,08%	0,59%	28,55%
Povrat na ukupnu imovine (ROA)	3,06%	2,52%	0,53%	21,20%
Povrat na kapital (ROCE)	9,97%	8,60%	1,37%	15,97%
POKAZATELJI LIKVIDNOSTI				
Neto radni kapital	244.547	127.875	116.672	91,24%
Koefficijent tekuće likvidnosti	1,26	1,15	0,11	9,67%
Koefficijent ubrzane likvidnosti	1,19	1,12	0,07	6,24%
Odnos prodaje i neto radnog kapitala	8,54	16,60	-8,06	-48,56%
Odnos neto radnog kapitala i dugoročnih obaveza	13,80	6,21	7,58	122,07%
POKAZATELJI POKRIVENOSTI				
Koefficijent zaduženosti (Debt ratio)	52,33%	53,97%	-1,64%	-3,04%
Odnos obaveza i kapitala (Debt to equity ratio)	1,55	1,69	-14,21%	-8,39%
Index finansijskog rizika (Financial leverage index)	3,26	3,41	-0,15%	-4,32%
Pokazatelj pokrića kamate (Times Interest Earned)	25,56	47,01	-21,45	-45,64%
POKAZATELJI AKTIVNOSTI				
Koefficijent obrta potraživanja	1,88	2,24	-0,35	-15,81%
Trajanje naplate potraživanja u danima	193,97	163,30	30,67	18,78%
Koefficijent utrživosti zaliha	34,89	98,20	-63,30	-64,47%
Trajanje obrta zaliha	10,46	3,72	6,74	181,42%
Dnevni troškovi prodaje zaliha	6,78	0,00	6,78	#DIJ/0!
Operativni krug	204,43	167,01	37,42	22,40%
Koefficijent obrta obaveza prema dobavljačima	0,35	0,38	-0,03	-7,74%
Koefficijent obrta imovine	1,30	1,28	0,02	1,61%
Prosječan vijek trajanja dugotrajne imovine	3,15	3,61	-0,46	-12,69%
Prosječna starost dugotrajne imovine	28,26	7,66	20,60	268,74%
BILANS STANJA				
Ukupna imovina	1.964.506	1.890.684	73.822	3,90%
Kratkoročna imovina	1.186.605	989.125	197.480	19,97%
Kapital	662.322	602.284	60.038	9,97%
Kratkoročne obaveze	942.058	861.250	80.808	9,38%
Dugoročne obaveze	85.995	159.188	-73.193	-45,98%

TABELA 34: PREGLED ZNAČAJNIH POKAZATELJA DRUŠTVA

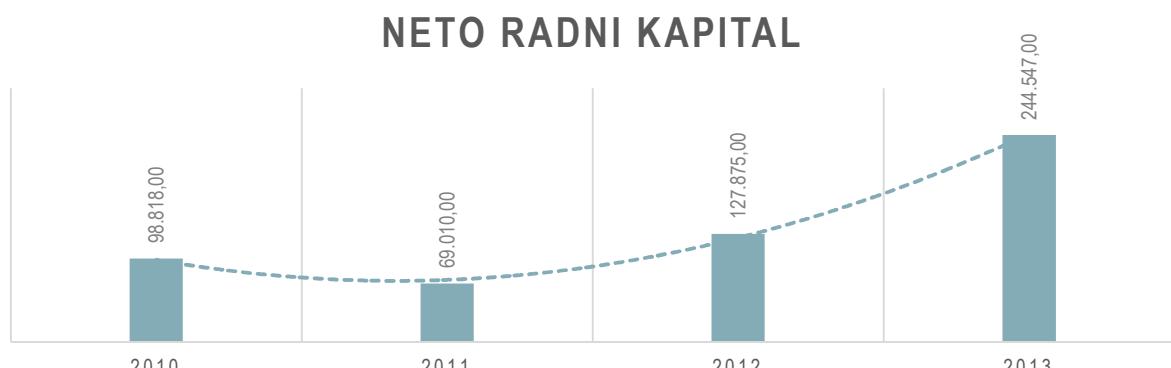
Finansijski pokazatelji prikazani u prethodnoj tabeli podijeljeni su na glavne pokazatelje bilansa uspjeha, pokazatelje profitabilnosti, pokazatelje likvidnosti, pokazatelje pokrivenosti, pokazatelje aktivnosti, te pokazatelje bilansa stanja.

Pokazatelji bilansa uspjeha

Društvo je u toku godine ostvarilo poslovne prihode u iznosu od 2.244.522 KM (2012: 2.291.118 KM). U odnosu na prethodnu poslovnu godinu došlo je do smanjenja poslovnih prihoda u iznosu od 46.596 KM, odnosno za 2,03%. Poslovni rashodi u izvještanoj godini iznosili su 2.143.778 KM (2012: 2.067.676 KM). U odnosu na prethodnu poslovnu godinu došlo je do povećanja poslovnih rashoda u iznosu od 76.099 KM, odnosno za 3,68%. U strukturi poslovnih rashoda najznačajnije mjesto zauzimaju troškovi plaća i ostalih ličnih primanja koji su u tekućoj godini iznosili 1.217.098 KM. U odnosu na prethodnu poslovnu godinu ovi rashodi su veći za iznos od 86.319 KM. Društvo je ostvarilo neto dobit perioda u iznosu od 60.038 KM, što je za 12.365 KM ili 25,94% više nego u prethodnom periodu.

Pokazatelji likvidnosti

Neto radni kapital

GRAFIKON 5: NETO RADNI KAPITAL

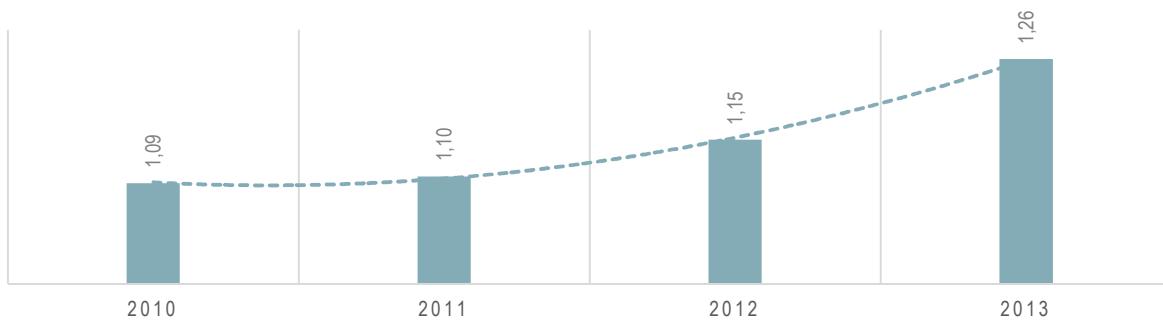
Ovaj pokazatelj u najužem smislu predstavlja razliku između kratkotrajne imovine i kratkoročnih obaveza Društva. Pokazatelj je uslov likvidnosti i finansijske stabilnosti, te daje odgovor o tome koliko je likvidne imovine subjektu na raspolaganju za održavanje i širenje poslovanja. U pravilu se smatra da je viša razina neto radnog kapitala omogućuje subjektima bolje dugoročno poslovanje i širenje. Što je viša razina ovog pokazatelja subjekat je pod manjim pritiskom tržista i sposobniji da samostalno finansira rast poslovanja. Ne postoji tačna razina ovog pokazatelja koja bi služila kao granična vrijednost. Pri upravljanju radnim kapitalom vrlo važnu ulogu igra i djelatnost kojom se subjekat bavi.

Radni kapital predstavlja onaj dio kratkoročne imovine koji je finansiran iz dugoročnih izvora. Međutim, potrebno je obratiti pažnju da je rast neto radnog kapitala preporučen do optimalne likvidnosti. Nakon toga, povećanje radnog kapitala smanjuje moguću profitabilnost poslovanja.

Vrijednost ovog pokazatelja u Društvu su visoke. Trend razvitka pokazatelja je pozitivan.

Koeficijent tekuće likvidnosti

KOEFICIJENT TEKUĆE LIKVIDNOSTI

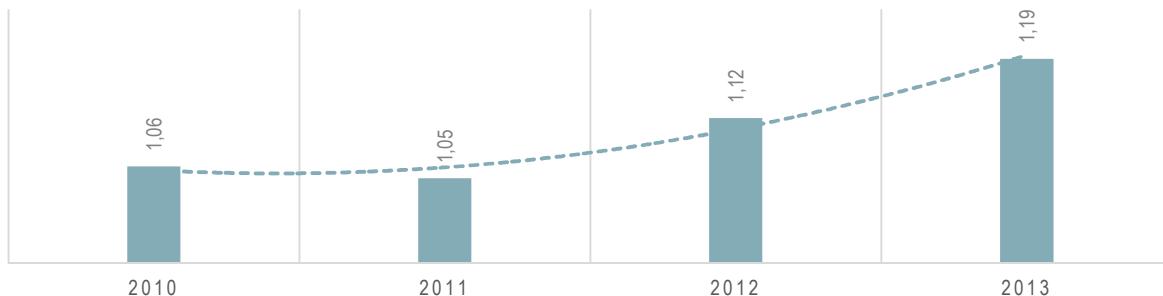
GRAFIKON 6: KOEFICIJENT TEKUĆE LIKVIDNOSTI

Koeficijent tekuće likvidnosti predstavlja ocjenu likvidnosti i solventnosti. Ovaj koeficijent ne bi trebao biti manji od dva, što bi u praksi značilo da kratkotrajna imovina mora biti makar dva puta veća od kratkoročnih obaveza. Okvirna vrijednost ovog pokazatelja je iznad 1, odnosno to je najniža preporučena granica. Koeficijent tekuće likvidnosti je osnovni pokazatelj likvidnosti u analizi horizontalne finansijske strukture. Brzim pretvaranjem sredstava u novčani oblik (u pravilu do jedne godine) omogućava se podmirivanje kratkoročnih obaveza.

Kako se može vidjeti iz prethodnog grafikona koeficijent tekuće likvidnosti na datum izvještavanja u Društvu ima vrijednost od 1,26. Društvo ima 1,26 KM u tekućoj imovini na svaku 1 KM tekućih obaveza.

Koeficijent ubrzane likvidnosti

KOEFICIJENT UBRZANE LIKVIDNOSTI

GRAFIKON 7: KOEFICIJENT UBRZANE LIKVIDNOSTI

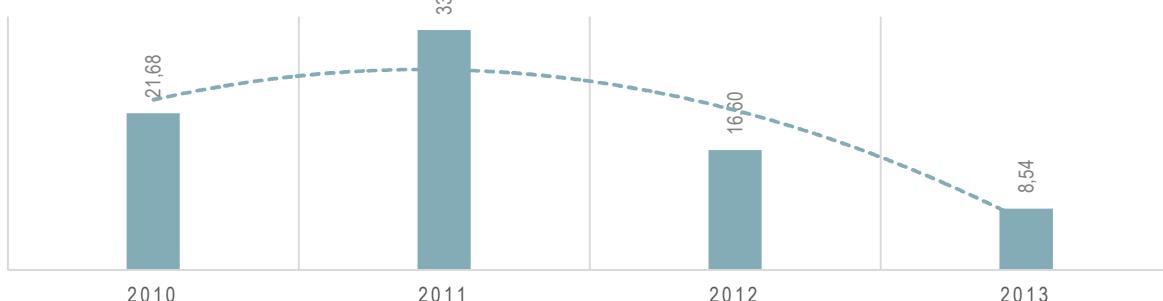
Koeficijent ubrzane likvidnosti se izračunava tako da se od tekuće imovine izuzme vrijednost zaliha te da se ostatak podijeli s tekućim obavezama.

Generalno se kaže da ako je ovaj pokazatelj veći od 1 nema opasnosti da Društva neće moći izmiriti svoje obaveze. Kako se može vidjeti iz prethodnog grafikona ovaj koeficijent prikazuje vrijednosti iznad 1, tj. iznad preporučene granice.

Prema ovom koeficijentu Društvo ima zadovoljavajući koeficijent ubrzane likvidnosti, što znači da Društvo ima 1,19 KM u gotovini i kratkoročnim potraživanjima na svaku 1 KM tekućih obaveza.

Odnos prodaje i neto radnog kapitala

ODNOS PRODAJE I NETO RADNOG KAPITALA

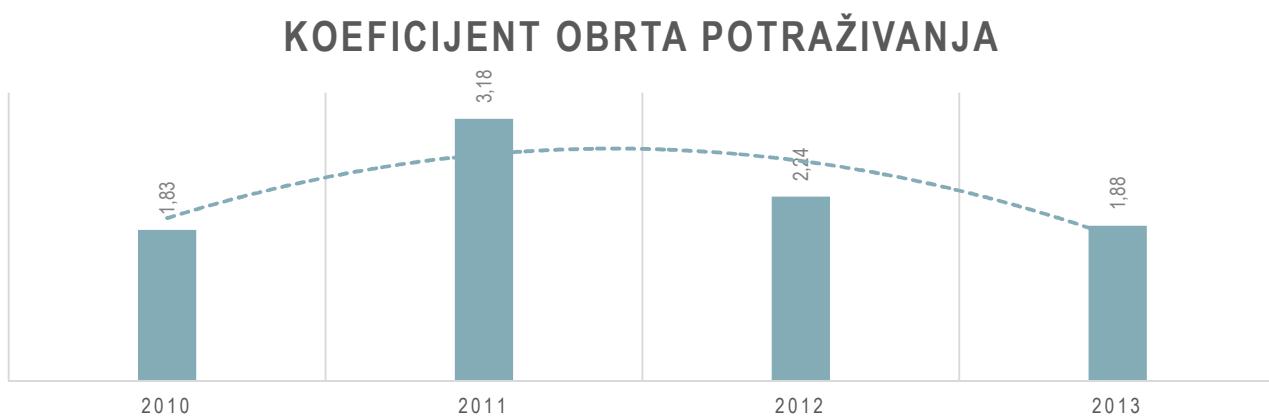
GRAFIKON 8: ODNOS PRODAJE I NETO RADNOG KAPITALA

Društvo koristi radni kapital za financiranje poslovanja i kupovinu zaliha, koji se eventualno pretvaraju u prihode od prodaje. Odnos prodaje i neto radnog kapitala se koristi u svrhu analize odnosa između novca koji se koristi za financiranje poslovanja i prodaje generirane od poslovanja. Ukazuje na iznos gotovine koji je potreban da bi se održao određeni nivo prodaje.

Generalno, veći odnos prodaje i neto radnog kapitala je bolji, jer to znači da Društvo dobija više prihoda od prodaje u odnosu na novac koji se koristi za financiranje prodaje. Pokazatelj je visok ako Društvo ostvaruje visoke prihode sa relativno niskim iznosima radnog kapitala. Ako pokazatelj ima niske vrijednosti, ukazuje na to da postoji neefikasnost u korištenju radnog kapitala.

Pokazatelji aktivnosti

Koefficijent obrta potraživanja

GRAFIKON 9: KOEFICIJENT OBRTA POTRAŽIVANJA

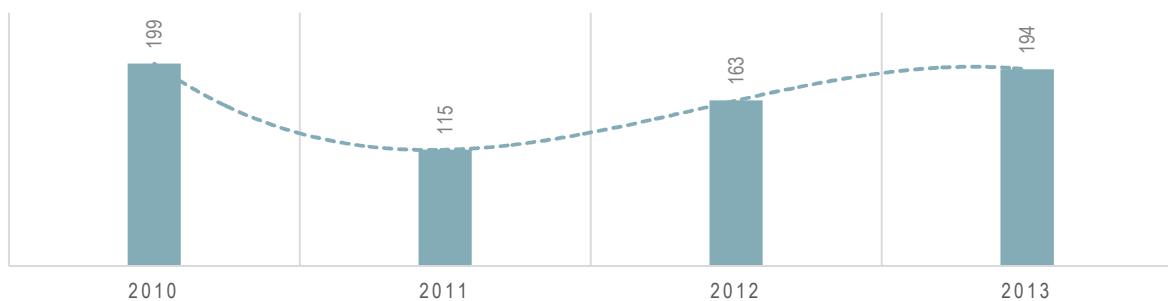
U sklopu analitičkih radnji vezanih za potraživanja izračunali smo koefficijent obrta potraživanja. Ovaj pokazatelj nam govori koliko puta Društvo u određenom vremenskom periodu obrne svaku novčanu jedinicu investiranu u potraživanje. Visok obrt potraživanja uz zadalu prodaju podrazumijeva manja potraživanja, a time i manje troškove vezane za upravljanje potraživanjima.

Prethodni grafikon ukazuje na to da Društvo svoja potraživanja obrne 1,88 puta u toku godine. U odnosu na prethodnu poslovnu godinu došlo je do smanjenja vrijednosti ovog pokazatelja s tim da je došlo do povećanja potraživanja od prodaje uz istovremeni pad prihoda od prodaje.

Trajanje naplate potraživanja od kupaca u danima

Drugi važan pokazatelj u vezi s potraživanjima je broj dana vezivanja kupaca ili prosječno vrijeme naplate. Riječ je o mjeri koja komplementarna s koeficijentom obrta potraživanja, a određuje se omjerom broja dana posmatranog razdoblja i koeficijenta obrta potraživanja. Duže vrijeme naplate, tj. veći broj dana vezivanja kupaca, znači da Društvo uz danu prodaju više sredstava veže u potraživanja, i obrnuto kraće vrijeme naplate povlači i manje prosječno stanje potraživanja.

TRAJANJE NAPLATE POTRAŽIVANJA U DANIMA

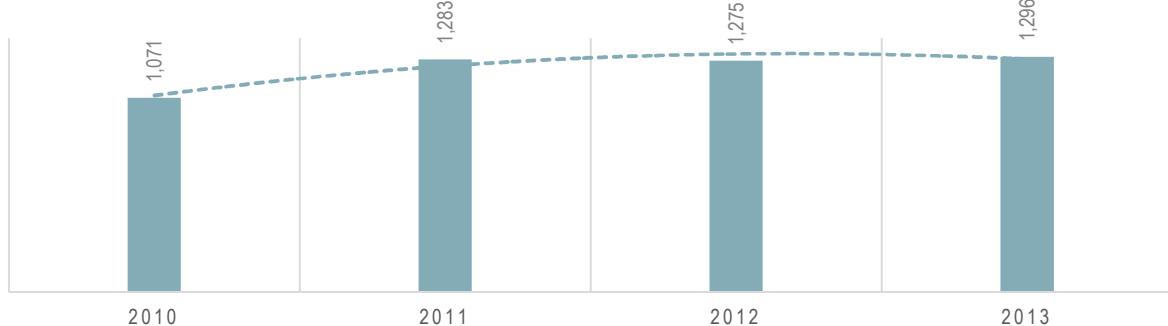

GRAFIKON 10: TRAJANJE NAPLATE POTRAŽIVANJA U DANIMA

Prethodni grafikon nam ukazuje na to da je Društvu potrebno u prosjeku 194 dana da naplati svoja potraživanja, odnosno da se završi ciklus prodaje ubiranjem novčanih sredstava. Trend ovog pokazatelja je negativan.

Koeficijent obrta imovine

KOEFICIJENT OBRTA IMOVINE

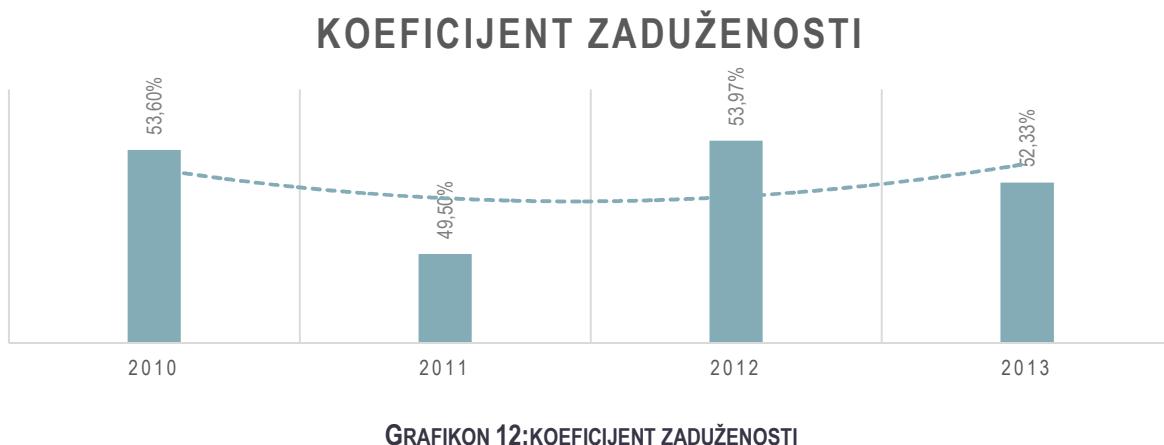
GRAFIKON 11: KOEFICIJENT OBRTA IMOVINE

Koeficijent obrta imovine u Društvu u odnos stavlja ukupne prihode i ukupnu imovinu. Na ovaj način se prikazuje intenzitet upotrebe kapitala za finansiranje imovine.

U odnosu na prethodnu poslovnu godinu ovaj koeficijent ima tendenciju blagog rasta. U 2013. godini 1 KM imovine donosi 1,296 KM prihoda od prodaje.

Pokazatelji pokrivenosti

Koeficijent zaduženosti

Na osnovu prethodnog pokazatelja možemo zaključiti da se Društvo pretežno finansira iz vlastih izvora finansiranja. U odnosu na prethodnu poslovnu godinu ovaj pokazatelj se povećao, što ukazuje na negativnu tendenciju razvijanja.

Pokazatelji bilansa stanja

Ukupna imovina Društva povećala se za 3,90% odnosno za 73.822 KM. Vrijednost stalnih sredstava manja je za 123.658 KM, odnosno za 13,72%, a vrijednost kratkoročne imovine veća je za iznos od 197.480 KM, odnosno za 19,97%. Kapital Društva veći je za iznos od 60.038 KM, tj za dobit tekuće finansijske godine. Drugoročne obaveze su manje za 73.193 KM, odnosno za 45,98%, dok su kratkoročne obaveze veće za iznos od 80.808 KM, odnosno za 9,38%.

16. Neovisnost revizijskog tima

U sklopu preliminarnih aktivnosti ocijenili smo neovisnost revizijskog tima u odnosu na Društvo. U skladu s ovim zaključili smo da ne postoje određene zabrane koje bi nekog od članova revizorskog tima doveli u situaciju da ne može raditi reviziju. Također nismo utvrdili postojanje finansijskog interesa u Društvu, niti zajmove ili slično od klijenta. Poslovne veze s klijentom tiču se samo revizije. Ne postoje porodične i lične veze s zaposlenima u Društvu. Niko od naših zaposlenih nije radio u Društvu koje se revidira niti ima plan da u skorijoj budućnosti traži zaposlenje u Društvu. Nismo pružali niti finansijske niti pravne usluge koje bi imale bitan utjecaj na rješavanje sudskih sporova. Niko od zaposlenih u revizorskoj kući nije obavljao poslove u upravi Društvu. Nismo vršili nikakve ispravke u knjiženju. Nadalje, nema slučajeva u kojima je neko od zaposlenih u revizorskoj kući primao poklone od klijenta. Cijena revizije nije znatno manja od prosječne tržišne, te odgovara trenutnom stanju u okruženju. Dokumente za rad revizije pripremali smo sami. Niko od članova revizorskog tima nije pružao revizorske usluge koje bi znatno utjecale na rezultat revizije. Po samoprocjeni revizori posjeduju dovoljno stručnosti za obavljanje revizije na kvalitetan način. Nismo zastupali klijenta u pravnim sporovima i slično. Ne postoje lična poznanstva koji bi doveli do narušavanja neovisnosti revizije. Također, nema straha od davanja objektivnog mišljenja i rada revizije s dovoljnim profesionalnim skepticizmom.

17. Osnovni podaci o Revizija Revita d.o.o. Cazin

DRUŠTVO OGRANIČENE ODGOVORNOSTI	REVIZIJA REVITA Cazin
REGISTARSKI SUD:	Kantonalni sud Bihać (sada: Općinski sud Bihać)
MATIČNI BROJ SUBJEKTA:	1-4866-00
BROJ RJEŠENJA O UPISU KOD SUDA:	U/I-671/2002
SJEDIŠTE:	77226 ČORALIĆI, OPĆINA CAZIN
POSLOVNA ADRESA:	REVIZIJA REVITA d.o.o. Čoralići 462, 77226 ČORALIĆI
PRAVNI OBLIK:	Društvo ograničene odgovornosti
DATUM OSNIVANJA:	28.05.2002. godine
OSNIVAČKI AKT:	Odluka o osnivanju
DATUM UPISA U SUDSKI REGISTAR:	24.06.2002.godine
IDENTIFIKACIONI BROJ KOD UIO:	263012380009
REVIZORI DRUŠTVA	mr. ASIM BEĆIRAGIĆ AJKA BEGANOVIC, dipl.oec. DŽEMAL AGANSPAHIĆ,dipl.oec. NEVICA HAFIZOVIĆ ,dipl.oec SEAD ŠEHIC, dipl.oec. SUAD ROŠIĆ, dipl.oec.
DJELATNOST:	69.20. Računovodstveni, knjigovodstveni i revizioni poslovi; savjetodavni poslovi u vezi s porezom

TABELA 35: OSNOVNI PODACI O REVIZIJA REVITA D.O.O. CAZIN

18. Zaključak

Reviziju Društva ne obavljamo po prvi put. Naglašavamo, da mi kao revizori nismo odgovorni da pregledamo sve transakcije provedene u Društvu tokom godine, naročito one nematerijalne. Revizija se obavlja na temelju testova kontrola, testova detalja koji se obavljaju na temelju uzoraka i analitičkih procedura kojima se potvrđuje logičnost kretanja između pojedinih pozicija izvještaja i pravilna primjena računovodstvenih politika koje moraju biti u skladu s primjenjivim računovodstvenim okvirom. Svojim testiranjem nastojimo steći razumno, a ne apsolutno uvjerenje da finansijski izvještaji ne sadrže materijalno značajne pogrešne navode nastale temeljem pogreške ili prevare. Zbog toga, značajni i pogrešni navodi mogu ostati neotkriveni.

Zaključno, na temelju prikupljenih revizijskih dokaza mišljenja smo da finansijski izvještaji Društva u svim materijalno značajnim aspektima prezentiraju fer i istinit finansijski položaj, uspješnost poslovanja i novčane tokove za poslovnu godinu završenu na 31.decembar 2013. Na temelju prikupljenih revizijskih dokaza vjerujemo da finansijski izvještaji ne sadrže materijalno značajna pogrešna prikazivanja. U skladu s tim, naše mišljenje neće biti modificirano.

U Cazinu, 31.3.2014. godine

Mag.rer.soc.oec. Dženita Bećiragić

U ime i za Revizija Revita d.o.o. Cazin